

การสำรวจความต้องการของการศึกษาในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต
(สาธารณสุขชุมชน) คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

A survey of study demand in Public Health curriculum
(Community Public Health), Public and Environmental Health Faculty

วรางคณา วิเศษมณี ที
เสาวลักษณ์ ลักษมีจรัสกุล
ณัฐวี ชั่งชัย
จิรสุดา สินธุศิริ
ยิ่งเจริญ คุณกุลรัตน์

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ปีการศึกษา 2560

ชื่อเรื่อง	การสำรวจความต้องการของการศึกษาในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
ผู้วิจัย	วรางคณา วิเศษมณี ลิ เสาวลักษณ์ ลักษณะมีจักรกุล ณัฐวี ชั่งชัย จิรัฐดา สิ้นธุศิริ ยิ่งเจริญ คุณกุลรัตน์
สถาบัน	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ปีที่พิมพ์	2562
สถานที่พิมพ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
แหล่งที่เก็บรายงานฉบับสมบูรณ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
จำนวนหน้างานวิจัย	79 หน้า
คำสำคัญ	หลักสูตร/สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต/สาธารณสุขชุมชน
ลิขสิทธิ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความต้องการการศึกษาต่อในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และเพื่อศึกษาความต้องการตลาดแรงงานของหลักสูตร โดยมีกลุ่มเป้าหมายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทย์-คณิต จำนวน 405 ตัวอย่าง และบุคลากรจากหน่วยงานต่างๆด้านสาธารณสุข จำนวน 72 ตัวอย่าง ผลการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.9 เนื่องจากไม่ต้องการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสาธารณสุข และสัดส่วนของการได้รับข้อมูลใกล้เคียงกับสัดส่วนที่ไม่เคยได้รับข้อมูลของหลักสูตร ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องเรียน หรือโครงสร้างหลักสูตร และส่วนใหญ่มีความเห็นว่าช่องทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตรคือ สื่อออนไลน์ สำหรับความคาดหวังต่อหลักสูตร จากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่า มีความหวังอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม ผลการสำรวจความต้องการของหน่วยงานด้านสาธารณสุข พบว่า ปัจจุบันและในอนาคตมีความต้องการบุคลากรด้าน สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) ทั้งนี้ความคิดเห็นต่อสมรรถนะหรือความสามารถของบัณฑิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) ในปัจจุบันพบว่าอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อยที่สุด

Research Title	A survey of study demand in Public Health curriculum (Community public Health), Public and Environmental Health Faculty
Researcher	VarangkanaVisesmanee Le SaovalakLaksameejarankul NuttaweeChangchai JirisudaSinthusiri YingjareanKhusakulrat
Institution	HuachiewChalermprakiet University
Year of Publication	2019
Publisher	HuachiewChalermprakiet University
Source	HuachiewChalermprakiet University
No. of Pages	79 pages
Keywords	Curriculums / Bachelor of Public Health/Public- Community Health
Copyright	HuachiewChalermprakiet University

ABSTRACT

The objectives of this research were to study in the public health curriculum (Community-Public Health) of high school students and demand of the user after graduation. The target groups were 405 samplings from the high school students in Science-Math program and 72 samplings from public health officers. The results were found that the sampling majority did not want to study in this curriculum (46.9%) because they did not want to work in public health area; while the proportion of information received is close to the proportion of never received data. The information that should provide to the samplings should be curriculum subjects and its structures and social media was the most suitable way for curriculum public relations. The curriculum expectation was in the low to low ranking. However, the trend of graduated student demand of public health working was increase; while the current competency of graduated student was found to be middle to low ranking.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย เรื่อง การสำรวจความต้องการของการศึกษาในหลักหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ได้รับทุนวิจัยสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสาวลักษณ์ ลักษณะมีจรัสกุล คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะต่างๆในการวิจัย และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม ได้แก่รองศาสตราจารย์ ดร. จริยวัตร คมพยัคฆ์ (ตำแหน่งอาจารย์ประจำ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ) ดร.อมรรัตน์ หาญดี (ตำแหน่งผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีชะชะระเข้) และคุณศรินดา เขียวพันธ์ (ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางปูใหม่)

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนและหน่วยงานทุกแห่งเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ ที่ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยหวังว่าผลที่ได้จากงานวิจัยนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) ต่อไป

วรางคณา วิเศษมณี ลิ

เสาวลักษณ์ ลักษณะมีจรัสกุล

ณัฐวี ชั่งชัย

จิรัฐดา สิ้นธุศิริ

ยิ่งเจริญ คุณกุลรัตน์

สารบัญ

	หน้า	
บทคัดย่อภาษาไทย	ก	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข	
กิตติกรรมประกาศ	ค	
สารบัญ	ฅ	
สารบัญตาราง	จ	
บทที่ 1	บทนำ	
1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3	ขอบเขตของการวิจัย	2
1.4	นิยามศัพท์เฉพาะ	2
1.5	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2	การทบทวนวรรณกรรม	
2.1	หลักสูตร	4
2.2	แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร	8
2.3	ข้อมูลพื้นฐานของหลักสูตร	9
2.4	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้เรียน	16
2.5	ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของผู้เรียน	19
2.6	สถานการณ์ตลาดแรงงานวิชาชีพสาธารณสุขในปัจจุบัน	21
2.7	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
2.8	กรอบแนวคิดในการวิจัย	26
บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
3.2	เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล	30
3.3	การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม	32
บทที่ 4	ผลการวิจัย	
4.1	ผลการทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม	35
4.2	ผลการสำรวจความต้องการศึกษา	35
4.3	ผลการสำรวจความต้องการของหน่วยงาน	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุป	54
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย	55
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	57
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เอกสารจริยธรรมการวิจัย	62
ภาคผนวก ข แบบสำรวจความคิดเห็น	63
ภาคผนวก ค ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นแบบสอดคล้องภายในของ แบบสอบถาม	74
ภาคผนวก ฉ ประวัติย่อผู้วิจัย	78

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สถานพยาบาลสาธารณสุขในส่วนภูมิภาคสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	11
2	รายชื่อหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน ที่ผ่านการ รับทราบจาก สกอ.	15
3	คำถาม 7 คำถาม เพื่อหาคำตอบ 7 ประการ เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค	17
4	คาดการณ์ความต้องการนักวิชาการสาธารณสุข ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2569	23
5	จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสมุทรปราการจำแนกรายโรงเรียน	27
6	จำนวนผู้ใช้บัณฑิตในจังหวัดสมุทรปราการ	29
7	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บัณฑิตจำแนกตามลักษณะหน่วยงาน	30
8	จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามข้อมูลทั่วไป	36
9	จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตร สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)	37
10	ความคิดเห็นด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)	38
11	ความคาดหวังต่อหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)	39
12	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (นักเรียน)	42
13	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบของหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิตจำแนกตามข้อมูลทั่วไป	43
14	ความต้องการบัณฑิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)	45
15	ความพร้อมในการเข้าร่วมเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษาหลักสูตร สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)	48
16	ความคิดเห็นต่อสมรรถนะหรือความสามารถของบัณฑิตหลักสูตร สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)	50
17	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (หน่วยงาน)	53

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ มหาวิทยาลัยที่เป็นแหล่งให้การศึกษาจำเป็นต้องมีการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยทุกแห่งยังจำเป็นต้องมีการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศและในภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในเรื่องขององค์ความรู้ และทรัพยากรด้านต่างๆ การพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่เป็นภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยที่ควรมีการศึกษาความเป็นไปได้ในการตอบโจทย์ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของสังคม

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นอีกสถาบันการศึกษาหนึ่งที่มีการผลิตบัณฑิต ที่เป็นที่ต้องการของสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม เป็นอีกหนึ่งคณะที่มีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 โดยในปัจจุบันมีการเปิดสอนใน 3 หลักสูตรระดับปริญญาตรี คือ ส.บ. (การจัดการโรงพยาบาล) วท.บ. (อนามัยสิ่งแวดล้อม) วท.บ. (อาชีวอนามัยและความปลอดภัย) โดยมีนักศึกษาในระดับปริญญาตรีทั้งสิ้นโดยเฉลี่ยจำนวน 400 คน ต่อปี ทั้งนี้ในช่วงปีการศึกษาที่ผ่านมา จำนวนนักศึกษาในแต่ละหลักสูตรในระดับปริญญาตรีของคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมมีจำนวนลดลงกว่าครึ่งของจำนวนยอรับนักศึกษาแรกเข้าในปีที่ผ่านมา และคาดว่าจะมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับปัจจัยภายนอกอื่นๆ ที่นอกจากจะส่งผลกระทบต่อจำนวนยอรับนักศึกษาแล้ว ยังมีผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกลุ่มของมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษา (มคอ.1) ของหลักสูตรที่ได้รับปริญญาทางสาธารณสุขศาสตร์ และมาตรฐานตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556 และมาตรฐานวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้ทุกหลักสูตรจะต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานทางวิชาการหรือทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นโอกาสที่ทำให้สถาบันการศึกษาอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนให้ความสนใจกับหลักสูตรที่มีมาตรฐานทางวิชาชีพมากขึ้น

หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) จะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่คาดว่าจะ เป็นหลักสูตรที่สามารถตอบสนองความต้องการของประเทศ ที่มีจุดเด่นครอบคลุมด้านมาตรฐานทางวิชาชีพ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556 เพื่อเป็นทางเลือกในการศึกษา และรองรับทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อีกทั้งในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมา ทางคณะฯ มีความพร้อมด้านบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆที่เกี่ยวข้อง ที่สามารถบริหารจัดการหลักสูตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการเปิดหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตโดยตรง คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรใหม่ดังกล่าว ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในโอกาสต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- (1) เพื่อการศึกษาความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)
- (2) เพื่อศึกษาความต้องการตลาดแรงงานของหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ของการเปิดหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) ของคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทางด้านสาธารณสุขชุมชน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินงานวิจัยระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2560 – เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

- (1) การศึกษาความเป็นไปได้ หมายถึง การวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อหาข้อสรุปว่าควรพัฒนาระบบงาน และแนวทางการพัฒนา ในงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ด้านปฏิบัติงาน (Operation feasibility) ซึ่งศึกษาถึงความเป็นไปได้ของหลักสูตรใหม่ที่เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายตาม และความต้องการของตลาดหรือผู้ใช้บัณฑิต
- (2) วิชาชีพสาธารณสุขชุมชน หมายถึง วิชาชีพที่กระทำต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในชุมชน เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การควบคุมโรค การตรวจประเมินและการบำบัดโรคเบื้องต้น การดูแลให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย การฟื้นฟูสภาพ การอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อลดความเสี่ยงจากการเจ็บป่วยในชุมชน โดยนำหลักวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ แต่ไม่รวมถึงการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ หรือการประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และการสาธารณสุขอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
- (3) ความคิดเห็นต่อหลักสูตร หมายถึง ความคิดเห็นต่อหลักสูตร สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) ประกอบด้วย ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตร ความคิดเห็นด้านการประชาสัมพันธ์ และความคาดหวังต่อหลักสูตร

(4) ความต้องการตลาดแรงงานของหลักสูตร หมายถึง ความต้องการตลาดแรงงานของหลักสูตร สาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) ประกอบด้วย ความต้องการบัณฑิตของหลักสูตร ความต้องการของตลาดแรงงาน และความพร้อมในการเข้าร่วมเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบความต้องการเรียนของผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายและความต้องการของตลาดแรงงานหรือผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการตัดสินใจของผู้บริหาร และเสนอสภามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เพื่อประกอบการพิจารณาเปิดสอนหลักสูตรที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษานี้ใช้แนวคิดในการสำรวจความต้องการของการศึกษาในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมดังนี้

2.1 หลักสูตร

2.1.1 ความหมายของหลักสูตร

2.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

2.1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

2.2 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร

2.3 ข้อมูลพื้นฐานของหลักสูตร

2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้เรียน

2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของผู้เรียน

2.6 สถานการณ์ตลาดแรงงานวิชาชีพสาธารณสุขชุมชนในปัจจุบัน

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8 กรอบแนวคิดงานวิจัย

2.1 หลักสูตร (Curriculum)

2.1.1 ความหมายของหลักสูตร

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตรแตกต่างกันออกไป ดังนี้

Saylor, Alexander, William, and Lewis (1981: 8) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนการสอนที่จัดโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่บุคคลที่ได้รับการศึกษา

Beane, Toepler, Jr. Conrad, and Jr. Alessi (1986: 34-35) สรุปความหมายของหลักสูตรไว้โดยใช้เกณฑ์ความเป็นรูปธรรม (Concrete) ไปสู่นามธรรม (Abstract) และจากการยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง (School - centered) ไปสู่การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner - centered) โดยได้อธิบายไว้ ดังนี้

- หลักสูตร คือ ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการศึกษา (Curriculum as product)
- หลักสูตร คือ โครงการหรือแผนการในการจัดการศึกษา (Curriculum as program)
- หลักสูตร คือ การเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างมีความหมาย (Curriculum as intended learning)

- หลักสูตร คือ ประสบการณ์ของผู้เรียน (Curriculum as experience of the learner)

Oliva (1992: 8-9) ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตร โดยแบ่งเป็น

- การให้นิยามโดยยึดจุดประสงค์ (Purpose) หลักสูตร จึงมีภาระหน้าที่ที่จะทำให้ผู้เรียนควรจะเป็นอย่างไรหรือมีลักษณะอย่างไร หลักสูตรแนวคิดนี้จึงมีความหมายในลักษณะที่เป็นวิธีการ ที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย เช่น หลักสูตร คือ การถ่ายทอด มรดกทาง วัฒนธรรม หลักสูตร คือ การพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน เป็นต้น
- การให้นิยามโดยยึดบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Contexts) นิยามหลักสูตรในลักษณะนี้ เป็นการอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของหลักสูตร ซึ่งแล้วแต่ว่าเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีลักษณะเป็นอย่างไร เช่น หลักสูตรที่ยึดเนื้อหาวิชา หลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหลักสูตรเพื่อการปฏิรูปสังคม เป็นต้น
- การให้นิยามโดยยึดวิธีดำเนินการหรือยุทธศาสตร์ (Strategies) เป็นการให้นิยามหลักสูตร ในเชิงวิธีดำเนินการที่เป็นกระบวนการ ยุทธศาสตร์หรือเทคนิควิธีการที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร คือ กระบวนการแก้ปัญหา หลักสูตร คือ การทำงานกลุ่ม หลักสูตร คือ การเรียนรู้รายบุคคล หลักสูตร คือ โครงการหรือแผนการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

Oliva ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนงานหรือโครงการที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียนโดยแผนงานต่างๆ จะถูกกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรมีขอบเขตกว้างขวางหลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้น หลักสูตรอาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (Course) หรือเป็นรายวิชาย่อย (Sequence of courses) ทั้งนี้แผนงานหรือโครงการทางการศึกษาดังกล่าว อาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้นเรียน ภายใต้การบริหารและดำเนินงานของสถานศึกษา

Sowell (1996: 5) ได้กล่าวว่า มีผู้อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้อย่างมากมาย เช่น หลักสูตรเป็นการสะสมความรู้ดั้งเดิม เป็นวิธีการคิด เป็นประสบการณ์ที่ถูกกำหนดไว้ เป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้ เป็นความรู้และคุณลักษณะของผู้เรียน เป็นเนื้อหาและกระบวนการ เป็นแผนการเรียนการสอน เป็นจุดหมายปลายทางและผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนและเป็นผลผลิตของระบบเทคโนโลยี เป็นต้น Sowell ได้อธิบายว่า เป็นเรื่องปกติที่นิยามความหมายของหลักสูตรมีความแตกต่างกันไปเพราะบางคนให้ความหมายของหลักสูตรในระดับที่แตกต่างกันหรือไม่ได้แยกหลักสูตรกับการจัดการเรียนการสอน แต่อย่างไรก็ตาม Sowell ได้สรุปว่า หลักสูตร คือ การสอนอะไรให้กับผู้เรียน ซึ่งมีความหมายที่กว้างขวาง ที่รวมทั้งข้อมูลข่าวสาร ทักษะ และทัศนคติ ทั้งที่ได้กำหนดไว้และไม่ได้กำหนดไว้ให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา

ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา (2540: 3-5) ได้อธิบายความหมายของ หลักสูตรว่า มีความแตกต่างกันไปตั้งแต่ความหมายที่แคบสุดจนถึงกว้างสุด ซึ่งสามารถจำแนกความคิดเห็นของนักการศึกษาที่ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ ได้ดังนี้

- หลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์การเรียนรู้ นักการศึกษาที่มีความคิดเห็น ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์เรียนนั้น มองหลักสูตรที่เป็น เอกสารหรือโครงการของการศึกษาที่สถาบันการศึกษาไว้วางแผนไว้ เพื่อให้ ผู้เรียนได้ศึกษาตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้ หลักสูตรตามความหมายนี้ หมายถึง รวมถึง แผนการเรียนหรือรายวิชาต่างๆ ที่กำหนดให้เรียนรวมทั้ง เนื้อหาวิชาของรายวิชาต่างๆ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่ง ได้กำหนดไว้ในแผนความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มนี้ ไม่รวมถึงการนำ หลักสูตรไปใช้หรือการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง
- หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สถาบันการศึกษาจัด ให้แก่ผู้เรียนประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน การประเมินผล

รุจิร ภูสาระ (2545: 1) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง แผนการเรียน ประกอบด้วยเป้าหมาย และจุดประสงค์เฉพาะที่จะนำเสนอและจัดการเนื้อหา รวมถึงแบบของการ เรียนการสอนตามจุดประสงค์ และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลของการเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า "หลักสูตร" ด้วยอักษรย่อ SOPEA ซึ่ง หมายถึง

- S (Curriculum as subjects and subject Matter)
หลักสูตร คือ รายวิชาหรือเนื้อหาวิชาที่เรียน
- O (Curriculum as objectives)
หลักสูตร คือ จุดหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ
- P (Curriculum as plans)
หลักสูตร คือ แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์แก่นักเรียน
- E (Curriculum as learners, experiences)
หลักสูตร คือ ประสบการณ์ทั้งปวงของผู้เรียนที่จัดโดยโรงเรียน
- A (Curriculum as educational activities)
หลักสูตร คือ กิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้กับนักเรียน

หลักสูตรในความหมายเดิม จะหมายถึง รายวิชาต่างๆ ที่นักเรียนจะต้องเรียนส่วน ความหมายใหม่ จะหมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่นักเรียนจะได้ภายใต้คำแนะนำ และความ รับผิดชอบของโรงเรียน

หากจะสรุปความหมายของหลักสูตรจากนักการศึกษาหลายท่านพอจะสรุปได้ดังนี้

- หลักสูตรในฐานะที่เป็นวิชาเนื้อหาสาระที่จัดให้แก่ผู้เรียน
- หลักสูตรในฐานะที่เป็นเอกสารหลักสูตร
- หลักสูตรในฐานะที่เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะให้แก่ผู้เรียน
- หลักสูตรในฐานะแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่

นักเรียน

- หลักสูตรในฐานะที่มวลประสบการณ์
- หลักสูตรในฐานะที่เป็นจุดหมายปลายทาง
- หลักสูตรในฐานะที่เป็นระบบการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

นอกจากนี้ยังมีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับหลักสูตรอีก เป็นต้นว่า

(1) โปรแกรมการเรียน (A program of studies) คำนี้ใช้แทนความหมายของหลักสูตร ซึ่งคนทั่ว ๆ ไปใช้ คล้ายกับรายการเรียงลำดับรายวิชา ปัจจุบันยังมีการใช้คำนี้ในการ จัดการศึกษาอุดมศึกษาโดยการจัดลำดับรายวิชา

(2) เอกสารการเรียน (A document) เป็นการให้ความหมายของหลักสูตร ตามจุดมุ่งหมายที่จะให้ศึกษา เพื่อเสนอต่อผู้มาติดต่อที่สถานศึกษา

(3) แผนการจัดกิจกรรม (Planned experiences) หมายถึง กิจกรรมทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนและการวางแผนหลักสูตรเป็นการเตรียมการให้โอกาสกับผู้เรียน

(4) หลักสูตรแฝง (Hidden curriculum) หมายถึง หลักสูตรที่ไม่ได้มีการกำหนดไว้ล่วงหน้า

หลักสูตรถือว่ามีความสำคัญในการจัดการศึกษาทุกระดับ หลักสูตรระดับสูงที่คาดหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนและแนวทางจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ หลักสูตรเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวในการสร้างบ้าน ส่วนการสอนเป็นกระบวนการหรือวิธีการ หลักสูตรจะระบุสิ่งที่จะสอนในโรงเรียนระดับสูงที่ผู้เรียนควรจะเรียนรู้ (เนื้อหา)

จากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่านดังกล่าวพบว่าการให้นิยามแตกต่างกันไป ทั้งนี้ เพราะแต่ละคนมีเกณฑ์ที่ใช้ในการอธิบายแตกต่างกัน ในการศึกษาครั้งนี้ สรุปได้ว่า หลักสูตรหมายถึง แนวการจัดประสบการณ์ และ/หรือ เอกสาร ที่มีการจัดทำเป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้หรือโครงการจัดการศึกษา โดยมีกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

2.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

ความสำคัญของหลักสูตรที่มีต่อการจัดการศึกษานั้น นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวตรงกันว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ทั้งนี้ ชาร์จ บัวศรี (2532: 6-7) ได้กล่าวว่า

หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็นส่วนกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีรายละเอียดที่บ่งชี้ว่า ผู้เรียนควรเรียนรู้อะไร มีเนื้อหาสาระมากน้อยเพียงไร ควรได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะในด้านใด และควรมีพัฒนาการทั้งในส่วนของร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างไร

สุมิตร คุณานุกร (2536: 199-200) กล่าวถึง ความสำคัญของหลักสูตรว่าหลักสูตรมีความสำคัญ เพราะเป็นเครื่องชี้นำทางหรือเป็นบทบาทบัญญัติของรัฐในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา และควบคุมการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

นอกจากนี้ ปฎูล นันทวงศ์ และไพโรจน์ ต้วงวิเศษ (2543: 9) สรุปความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพตามที่พึงประสงค์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ

จากความสำคัญของหลักสูตรข้างต้น สรุปว่า หลักสูตรมีความสำคัญเพราะหลักสูตรเป็นเอกสารซึ่งเป็นแผนการหรือโครงการจัดการศึกษาที่ระบุแนวทางการจัดมวลประสบการณ์ เป็นส่วนกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพทางการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่หลักสูตรกำหนดไว้

2.1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

ในการพัฒนาหลักสูตรต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่างๆ ที่มีความสอดคล้อง และมีความสัมพันธ์กัน โดย Kerr (1978: 16-17) ได้นำเสนอองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ 4 ส่วน ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร, เนื้อหาสาระ, ประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ Taba (1962: 10) ที่ได้เสนอองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรไม่ว่าจะสร้างขึ้นในลักษณะใด ย่อมประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน คือ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กิจกรรมและรูปแบบการเรียนการสอน และการประเมินผล

จากการศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตร ตามที่นักการศึกษาได้กำหนดไว้ สรุปได้ว่า นักการศึกษาได้นำเสนอองค์ประกอบของหลักสูตรไว้มีความสอดคล้องกัน โดยองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญมี 4 ส่วน คือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล

2.2 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร

ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความเห็นคล้ายคลึงกัน ซึ่งสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรมีความหมายใน 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่ 1 เป็นการทำให้หลักสูตรที่มี

อยู่แล้วให้ดีขึ้น และลักษณะที่ 2 เป็นการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน (Sowell, 1996: 16)

จากความหมายดังกล่าว พบว่าการพัฒนาหลักสูตรนั้น มีความหมายที่ครอบคลุมในหลายมิติ ตั้งแต่ การวางแผนหลักสูตร จัดทำหลักสูตรหรือร่างหลักสูตร (Curriculumplanning) การนำหลักสูตรไปใช้หรือการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ (Curriculumimplementation) และการประเมินผลหลักสูตร (Curriculumevaluation) การพัฒนาหลักสูตรให้ดีและมีคุณภาพนั้น ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในแต่ละมิติว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ รายละเอียดของมิติในการพัฒนาหลักสูตรมีดังนี้

การวางแผนจัดทำหลักสูตรหรือร่างหลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ การกำหนดการวัดและประเมินผล การนำหลักสูตรไปใช้หรือการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย การจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน การเตรียมบุคลากร การบริหารหลักสูตรและการสอนตามหลักสูตร การประเมินผลหลักสูตร ประกอบด้วย การประเมินเอกสารหลักสูตร การประเมินการใช้หลักสูตร การประเมินสัมฤทธิผลของหลักสูตร และการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ (Oliva, 1992: 14-15)

จากแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร พบว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นการทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือเป็นการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน เป็นกระบวนการที่เป็นระบบเชื่อมโยงกันในมิติต่างๆ ได้แก่ การวางแผนจัดทำหลักสูตรหรือร่างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร

2.3 ข้อมูลพื้นฐานของหลักสูตร

2.3.1 หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

(1) ที่มาและความสำคัญของหลักสูตร

วาระการพัฒนาโลกภายหลัง ค.ศ. 2015 (Post 2015 Agenda) จัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามกรอบสหประชาชาติ (Sustainable development goal: SDGs) ในช่วงเวลา 15 ปี โดยสหประชาชาติให้การรับรองแล้วเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2557 มีเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของประชาชนคือ การพัฒนาประเทศในอนาคตต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีสำหรับประเทศไทยโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2558) ระบุว่าสถานการณ์ด้านสภาพสังคมของประเทศไทยนั้นกำลังมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย ทำให้มีปัญหาก่อเกิดขึ้นตามมาหลายประการ ได้แก่ (1) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัย และการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (2)

กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลงและแรงงานเพียงร้อยละ 30 เท่านั้นที่เป็นประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (Gen Y) ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดในการพัฒนาระยะต่อไป (3) กลุ่มผู้สูงวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระ ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงวัยจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ดังนั้นการที่สังคมไทยก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุนี้ หากไม่มีการจัดบริหารประเทศอย่างเหมาะสมจะส่งผลให้คุณภาพชีวิตของคนไทยเกิดปัญหาขึ้นได้ เช่น อาชญากรรม โรคระบาด และภาระทางการคลังของระบบบริการทางสังคม อย่างไรก็ตาม นับว่าเป็นโอกาสดีในการพัฒนาสินค้าเพื่อสุขภาพและการให้บริการด้านสุขภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น แพทย์พื้นบ้าน และธุรกิจบริการสุขภาพในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับสังคมผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นด้วย รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานด้านสุขภาพในประเทศที่พัฒนาแล้ว

ประเทศไทยได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ขึ้น เพื่อวางนโยบายของประเทศในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อให้ประเทศไทยเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนทัดเทียมประเทศอื่นๆ จากกรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมายตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ประเทศระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยมีแนวทางการพัฒนาด้านสุขภาพตั้งนี้ การส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ ให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้าน (1) ศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medicalservicehub) (2) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellnesshub) (3) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Producthub) และ (4) ศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academichub) เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบายสาธารณะ (Healthinallpolicies) เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะที่มีต่อสุขภาพของประชาชน

จากสถานการณ์และทิศทางการพัฒนาของประเทศไทยที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการพัฒนางานด้านสาธารณสุขของประเทศมีความสำคัญอย่างมาก รวมถึงการผลิตบุคลากรด้านสาธารณสุขเพื่อสนองต่อปัญหาความต้องการบุคลากรที่เพิ่มมากขึ้น ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพ

การสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556 ระบุว่า วิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน หมายความว่า วิชาชีพที่กระทำต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การควบคุมโรค การตรวจประเมินและการบำบัดโรคเบื้องต้น การดูแลให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย การฟื้นฟูสุขภาพ การอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมทั้งนี้ เพื่อลดความเสี่ยงจากการเจ็บป่วยในชุมชนโดยนำหลักวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ สำหรับบุคลากรในสายงานสาธารณสุขศาสตร์นั้นมีความสำคัญต่องานสาธารณสุขเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากต้องปฏิบัติงานด้านสุขภาพของประชาชนในระดับชุมชนโดยมีการทำงานในตำแหน่งที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักวิชาการสาธารณสุข นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ หรือนักวิจัย เป็นต้น ปฏิบัติงานทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จากการสำรวจของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2557) ได้รายงานจำนวนสถานพยาบาลสาธารณสุขในส่วนภูมิภาคสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมียอดรวมทั้งหมด 23,650 แห่ง ทั้งสถานบริการสุขภาพที่เป็นภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงหน่วยงานปฐมภูมิที่มีหน้าที่ดูแลสุขภาพของประชาชนในระดับชุมชนเป็นจำนวนมากหลายแห่ง หน่วยงานเหล่านี้ล้วนจำเป็นมีนักวิชาการด้านสาธารณสุขประจำ นอกจากนี้ยังสามารถปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านสุขภาพในรูปแบบอื่นๆ เช่น บริษัทจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพ หน่วยงานมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ เป็นต้น

ตารางที่ 1 สถานพยาบาลสาธารณสุขในส่วนภูมิภาคสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประเภทสถานพยาบาล	ปี 2557
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	76
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	878
สถานีอนามัย	25
สถานบริการสาธารณสุขชุมชน	121
โรงพยาบาลศูนย์	28
โรงพยาบาลทั่วไป	88
โรงพยาบาลชุมชน	780
ศูนย์สุขภาพชุมชนของโรงพยาบาล	346
ศูนย์วิชาการ	88
โรงพยาบาลนอกสังกัดสำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข	58
โรงพยาบาลนอกกระทรวงสาธารณสุข	118

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเภทสถานพยาบาล	ปี 2557
ศูนย์บริการสาธารณสุข	739
โรงพยาบาลเอกชน	353
คลินิกเอกชน	10,121
โรงพยาบาล/ศูนย์บริการสาธารณสุข	24
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)	9,777
รวม	23,620

คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นสถาบันการศึกษาที่ดำเนินงานผลิตบัณฑิตด้านสาธารณสุขให้ประเทศไทยมาเป็นเวลานาน กว่า 23 ปี มีความพร้อมของคณาจารย์ที่มีความชำนาญด้านสาธารณสุข ความพร้อมด้านอุปกรณ์และสถานที่ ตลอดจนความพร้อมด้านความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการเป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติการสาธารณสุขในชุมชน สถานพยาบาลต่างๆ และงานด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องคณะวิชาได้พัฒนาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) นี้ขึ้น มีความมุ่งมั่นที่จะผลิตบุคลากรด้านสาธารณสุขที่มีสมรรถนะการดำเนินงานด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชนโดยจัดการเรียนการสอนให้บัณฑิตมีความพร้อมทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556 และสอดคล้องกับนโยบายสาธารณสุขของประเทศ บัณฑิตของหลักสูตรนี้จะสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ สถานการณ์จริง และรองรับการขยายตัวของระบบบริการสุขภาพของประเทศไทยในอนาคต บัณฑิตของหลักสูตรจักเป็นผู้ประกอบด้วยความรู้คู่คุณธรรม เป็นแบบฉบับอันสมบูรณ์ของปัญญาชนผู้พร้อมที่จะอุทิศตนรับใช้สังคมในงานด้านสาธารณสุข เพื่อความสุขสมบูรณ์ของสังคมไทยอย่างเต็มภาคภูมิ ตรงตามปณิธานของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ว่า “เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม”

(2) โครงสร้างของหลักสูตร

(2.1) จำนวนหน่วยกิต: จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 138 หน่วยกิต

(2.2) โครงสร้างหลักสูตร

หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาชีพสาธารณสุข	ไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต
2.3 กลุ่มวิชาชีพเฉพาะสาขาสาธารณสุขชุมชน	ไม่น้อยกว่า 37 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า 138 หน่วยกิต

(2.3) เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน

- ความรู้หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 30 หน่วยกิต
- ความรู้หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต

(2.4) รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร

(2.4.1) กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต ประกอบด้วย

- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยรายวิชา ชีววิทยา ปฏิบัติการชีววิทยา หลักเคมีพื้นฐาน
- กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ ประกอบด้วยรายวิชา คณิตศาสตร์และสถิติ
- กลุ่มวิชาพื้นฐานสาธารณสุข ประกอบด้วยรายวิชา กายวิภาคศาสตร์สำหรับวิทยาศาสตร์สุขภาพ สรีรวิทยาสำหรับวิทยาศาสตร์สุขภาพ จุลชีววิทยาและปรสิตวิทยาพื้นฐาน การฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ การอ่าน-เขียนภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ สุขภาพจิตชุมชน อนามัยครอบครัวและการวางแผนครอบครัว โภชนาการ ประชากรศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ในงานสาธารณสุขชุมชน

(2.4.2) กลุ่มวิชาชีพสาธารณสุข ไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต

- กลุ่มวิชาสถิติและชีวสถิติ รายวิชาการวิเคราะห์สถิติเพื่อการปรับบาล
- กลุ่มวิชาวิทยาการระบาด รายวิชาการระบาดในงานสาธารณสุข
- กลุ่มวิชาการบริหารงานสาธารณสุขการจัดการด้านสุขภาพ รายวิชาการบริหารสาธารณสุข

- กลุ่มวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม รายวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อมในงานสาธารณสุข
  - กลุ่มวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รายวิชากฎหมายสาธารณสุขและจรรยาบรรณวิชาชีพ
  - กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ รายวิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์
  - กลุ่มวิชาการตรวจประเมิน การบำบัดโรคเบื้องต้น การดูแลให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยเพื่อการส่งต่อและฟื้นฟู รายวิชาปฐมพยาบาลและการบำบัดโรคเบื้องต้น
  - กลุ่มวิชาการป้องกันและควบคุมโรค ควบคุมปัจจัยที่ทำให้เกิดโรค หลักการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ-โรคไร้เชื้อ
  - กลุ่มวิชาการฝึกประสบการณ์ในภาคสนาม รายวิชาการฝึกปฏิบัติงานด้านวิชาชีพสาธารณสุข
- (2.4.3) กลุ่มวิชาชีพเฉพาะสาขาสาธารณสุขชุมชน ไม่น้อยกว่า 37 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาการประยุกต์การตรวจประเมินสุขภาพและการบำบัดเบื้องต้น รายวิชาการอนามัยชุมชน เกสัชวิทยาในงานสาธารณสุขชุมชน การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ การรักษาพยาบาลโรคเบื้องต้น การฝึกปฏิบัติงานด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น
  - กลุ่มวิชาส่งเสริมการเรียนรู้ และการให้คำปรึกษาและการเสริมพลังอำนาจ รายวิชาการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยและผู้สูงอายุ การฝึกปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสุขภาพในชุมชน
  - กลุ่มวิชาการวินิจฉัยสุขภาพชุมชน รายวิชาพิษวิทยาในงานสาธารณสุขและการประเมินความเสี่ยง กีฏวิทยาทางการแพทย์และการจัดการ การจัดการด้านสาธารณสุขและภาวะฉุกเฉิน
  - กลุ่มวิชาการจัดการระบบสารสนเทศและการสื่อสารสุขภาพชุมชน รายวิชาการระบบสารสนเทศทางด้านสุขภาพ เวชระเบียนในงานสาธารณสุข การสื่อสารด้านสุขภาพชุมชน การวิจัยทางสาธารณสุขชุมชน

2.3.2 สถาบันการศึกษาในประเทศที่เปิดสอน

ข้อมูลหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน ที่ผ่านการรับทราบจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และประกาศไว้ในเว็บไซต์ของ สกอ. ระหว่างปี พ.ศ. 2555 ถึง ปี พ.ศ. 2558 และมีการปรับปรุงหลักสูตรในปี พ.ศ. 2558-2560 รวมจำนวนทั้งสิ้น 5 หลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560) ดังนี้

ตารางที่ 2 รายชื่อหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน ที่ผ่านการรับทราบจาก สกอ.

ลำดับ	หลักสูตร	สถาบัน	หลักสูตรปี พ.ศ.
1	สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) - รับผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี (สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ)	หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555
2	สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) - รับผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ)	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555
3	สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) - รับผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย	วิทยาลัยพิชญบัณฑิต ศูนย์อุดรธานี (สถาบันการศึกษาเอกชน)	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558
4	สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) - รับผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย	มหาวิทยาลัยบูรพา สถาบันสมทบ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดชลบุรี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555 และหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2553
5	สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) - รับผู้จบระดับอนุปริญญา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง - ศูนย์กรุงเทพฯ - ศูนย์สุโขทัย (สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ)	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560

2.3.3 โอกาสการทำงาน/แหล่งรองรับ/ผู้ใช้บัณฑิต

บัณฑิตของหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) สามารถปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องได้ ดังต่อไปนี้

- (1) นักวิชาการสาธารณสุขหรือนักวิชาการส่งเสริมสุขภาพในหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- (2) นักวิชาการสาธารณสุขในหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (3) นักวิเคราะห์นโยบายและแผนด้านสาธารณสุข ทั้งในหน่วยงานของรัฐ และเอกชน
- (4) นักวิจัยทางด้านสาธารณสุขและวิทยาศาสตร์สุขภาพ ทั้งในหน่วยงานของรัฐ และเอกชน
- (5) หัวหน้าโครงการและผู้ประสานงานโครงการด้านสุขภาพในองค์กรเอกชน มูลนิธิ สมาคม และ หน่วยงานอิสระต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ
- (6) เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในหน่วยงานทางด้านสุขภาพต่างๆ
- (7) อาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน
- (8) ที่ปรึกษาด้านสุขภาพของสถานประกอบการธุรกิจบริการสร้างเสริมสุขภาพ
- (9) พนักงานบริษัทเอกชนที่ผลิตและ/ หรือจำหน่ายอุปกรณ์ เครื่องมือ และผลิตภัณฑ์สุขภาพ
- (10) ประกอบอาชีพอิสระเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้เรียน

จากการทบทวนเอกสารจํารายเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้เรียน โดยส่วนใหญ่มีกํอ้างถึงทฤษฎีพฤติกรรมและการตัดสินใจของผู้บริโภค ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค

Kotler and Armstrong (2001) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การที่ผู้บริโภคค้นหาข้อมูล เลือกซื้อ ใช้ประโยชน์ ประเมินผลการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์และบริการ โดยคาดว่าจะสนองความต้องการได้

การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค ถือเป็นการค้นหาข้อมูลเพื่อให้ทราบถึงความต้องการและพฤติกรรมการซื้อและการใช้สอยของผู้บริโภค คำตอบที่ได้จะช่วยให้ธุรกิจสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การตลาด เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสม คำถามที่ใช้เพื่อค้นหาลักษณะพฤติกรรมผู้บริโภคคือ 6 Ws และ 1 H ซึ่งประกอบด้วย Who What Why When Where และ How เพื่อค้นหาคำตอบ 7 ประการ คือ 7 Os ซึ่งประกอบด้วย

Occupants Objects Objectives Organization Occasions Outlet และ Operations ดังตารางที่ 3 แสดงถึงการใช้คำถาม 7 คำถาม เพื่อหาคำตอบ 7 ประการ เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค ทั้งการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดให้สอดคล้องกับคำตอบเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

ตารางที่ 3 คำถาม 7 คำถาม เพื่อหาคำตอบ 7 ประการ เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

คำถาม (6 Ws และ 1 H)	คำตอบ 7 ประการ (7 Os)	กลยุทธ์การตลาด ที่เกี่ยวข้อง
1. ใครอยู่ใน กลุ่มเป้าหมาย	ลักษณะกลุ่มเป้าหมาย (Occupants) - ประชากรศาสตร์ - ภูมิศาสตร์ - จิตวิทยาหรือจิตวิเคราะห์ - พฤติกรรมศาสตร์	กลยุทธ์ทางการตลาดประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาดที่เหมาะสม และสามารถตอบสนองความพึงพอใจ ของกลุ่มเป้าหมายได้
2. ผู้บริโภคซื้ออะไร	สิ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ (Objects) ผู้บริโภครต้องการผลิตภัณฑ์ คุณสมบัติ หรือองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ ความแตกต่างเหนือกว่าคู่แข่ง	กลยุทธ์ทางการตลาดประกอบด้วย - ผลิตภัณฑ์หลัก - รูปลักษณ์ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ บรรจุภัณฑ์ ภัณฑ์ ตรารสินค้า รูปแบบบริการ คุณภาพลักษณะ - ผลิตภัณฑ์ควบ - ผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง - ศักยภาพการผลิต ความแตกต่าง ทางการแข่งขัน ประกอบด้วยด้าน ความแตกต่าง ผลิตภัณฑ์ การ บริการ พนักงาน และภาพลักษณ์
3. ทำไมผู้บริโภคจึงซื้อ	วัตถุประสงค์ในการซื้อเพื่อสนองความ ต้องการทั้งทางด้านร่างกายและ จิตวิทยา มีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ - ปัจจัยด้านวัฒนธรรม - ปัจจัยด้านสังคม - ปัจจัยส่วนบุคคล - ปัจจัยด้านสถานการณ์ - ปัจจัยด้านเทคโนโลยี	กลยุทธ์ที่ใช้มาก คือ - กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ - กลยุทธ์ส่งเสริมการตลาด ประกอบด้วย กลยุทธ์การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ขายโดยใช้พนักงาน ขาย และการส่งเสริมการขาย - กลยุทธ์ด้านราคา - กลยุทธ์ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

ตารางที่ 3 (ต่อ)

คำถาม (6 Ws และ 1 H)	คำตอบ 7 ประการ (7 Os)	กลยุทธ์การตลาด ที่เกี่ยวข้อง
4. ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	บทบาทของกลุ่มต่างๆ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ริเริ่ม - ผู้มีอิทธิพล - ผู้ตัดสินใจซื้อ - ผู้ซื้อ - ผู้ใช้ 	กลยุทธ์ที่ใช้มาก คือ การส่งเสริมการตลาดโดยใช้กลุ่มที่มีอิทธิพล
5. ผู้บริโภคซื้อเมื่อใด	โอกาสในการซื้อ เช่น ช่วงเดือนใดของปี ช่วงฤดูใดของปี เวลาใดของวัน โอกาสพิเศษ หรือเทศกาล วันสำคัญต่างๆ	กลยุทธ์ที่ใช้มาก คือ การส่งเสริมการตลาด เช่น ทำการส่งเสริมการตลาดเมื่อใด จึงจะสอดคล้องกับโอกาสในการซื้อ
6. ผู้บริโภคซื้อที่ไหน	ช่องทางหรือแหล่งที่ผู้บริโภคไปทำการซื้อ เช่น ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านขายของชำ	กลยุทธ์ที่ใช้มาก คือ ช่องทางการจัดจำหน่าย บริษัทนำผลิตภัณฑ์สู่ตลาดเป้าหมายโดยพิจารณาว่าผ่านคนกลางอย่างไร
7. ผู้บริโภคซื้ออย่างไร	ขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อประกอบด้วยประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - การรับรู้ปัญหา - การค้นหาข้อมูล - การประเมินผลทางเลือก 	กลยุทธ์ที่ใช้มา คือ การส่งเสริมการตลาด ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - การโฆษณา - การขายโดยใช้พนักงาน - การให้ข่าว

2.4.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

Kotler and Armstrong (2001) กล่าวว่า การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค จะทำให้ทราบถึงลักษณะความต้องการของผู้บริโภคทางด้านต่างๆ และสามารถจัดหาแนวทางกระตุ้นการตลาดให้เหมาะสม ธุรกิจหรือหน่วยงานต่างๆ ต้องค้นหาว่าลักษณะผู้ซื้อและความรู้สึกนึกคิดของลูกค้าหรือผู้บริโภคได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งใดบ้าง ซึ่งได้มีการแบ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดออกเป็น 4 ปัจจัย ได้แก่

2.4.1.1 ปัจจัยด้านวัฒนธรรม (Culture factors) เป็นสัญลักษณ์และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น โดยเป็นที่ยอมรับจากคนรุ่นหนึ่งจนถึงอีกรุ่นหนึ่ง โดยเป็นตัวกำหนดและควบคุมพฤติกรรม

ของมนุษย์ในสังคมหนึ่ง ซึ่งวัฒนธรรมแบ่งออกเป็นวัฒนธรรมพื้นฐาน วัฒนธรรมย่อย และชนชั้นของสังคม

2.4.1.2 ปัจจัยด้านสังคม (Social factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การซื้อ ซึ่งประกอบด้วย

(1) กลุ่มอ้างอิง (Reference groups) เป็นกลุ่มที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับกลุ่มนี้จะมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความคิดเห็นและค่านิยมบุคคลในกลุ่มอ้างอิง

(2) กลุ่มครอบครัว (Family) บุคคลในครอบครัวถือว่ามีอิทธิพลมากที่สุดต่อทัศนคติ ความคิดเห็นและค่านิยมของบุคคล

(3) บทบาทและสถานะ (Roles and statuses) บุคคลหนึ่งอาจจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับหลายกลุ่ม ซึ่งบุคคลนั้นจะมีบทบาทและสถานะที่แตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่มที่รวมอยู่

2.4.1.3 ปัจจัยด้านส่วนบุคคล (Personal factors) ได้แก่ อายุ ขั้นตอนวัฏจักรชีวิต ครอบครัว อาชีพ โอกาสทางเศรษฐกิจ การศึกษา รูปแบบการดำรงชีวิต

2.4.2.4 ปัจจัยทางจิตวิทยา (Psychological factors) การเลือกซื้อของบุคคลได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางจิตวิทยาซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยในตัวผู้บริโภคเอง ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อและการใช้สินค้า

2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของผู้เรียน

จากการทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ความต้องการของผู้เรียนเป็นไปตามทฤษฎีความต้องการของผู้บริโภค (Consumer insight) ดังนี้

ความต้องการของผู้บริโภค (Consumer insight) คือ การรวมกันของความคิดที่หลากหลาย เช่น ใครคือผู้บริโภค ผู้บริโภคทำอะไร อยู่ที่ไหน ชี้อะไร ต้องการอะไร สิ่งอะไรที่เข้าถึงผู้บริโภค รวมถึงความคิด ความรู้สึก อีกด้วย (Stone, Bond, & Foss, 2004: 2-3) ประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

2.5.1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ (Demographics)

ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ ฐานะทางการเงินการสมรส ขนาดครอบครัว ศาสนา ที่อยู่อาศัย ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม (Socioeconomic status: SES) ทำให้ทราบถึงผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายคือใคร ดำเนินชีวิตอย่างไร มีความต้องการอะไร

2.5.2 ข้อมูลด้านจิตวิทยา (Psychological setup)

เป็นข้อมูลด้านสภาพจิตใจของผู้บริโภคที่อยู่เบื้องหลังพฤติกรรมของผู้บริโภค ได้แก่ ความต้องการ (Needs) ความปรารถนา (Wants) แรงจูงใจ (Motives) ทัศนคติ (Attitudes)

ความคิดคำนึงหรือการรับรู้ (Perception) การเรียนรู้ (Learning) สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงผลักดันภายใน (Internal factors) ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การซื้อ และการใช้ของผู้บริโภค

2.5.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของผู้บริโภค (Psychographics)

คือ รูปแบบในการดำเนินชีวิต (Lifestyle) ค่านิยม และความทะเยอทะยานของผู้บริโภค ประกอบด้วยกิจกรรมที่ผู้บริโภคทำ (Activities) สิ่ง que ผู้บริโภคสนใจ (Interests) และความคิ ดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม (Opinions) ข้อมูลเหล่านี้ช่วยให้เราเข้าใจ พฤติกรรมผู้บริโภคอย่างใดอย่างหนึ่ง

2.5.4 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคสื่อของผู้บริโภค

เพื่อที่จะรู้ว่า จะเข้าถึงผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายได้อย่างไร ประกอบไปด้วยเวลาที่ใช้ ในการบริโภค การเลือกบริโภคสื่อ เช่น ชอบอ่านหนังสือพิมพ์อะไร อ่านเรื่องอะไร ของฟังรายการ วิทยุอะไร ชอบดูรายการโทรทัศน์อะไร ชอบพิธีกรคนไหน เป็นต้น ความรู้ที่ได้จะทำให้เข้าถึงกลุ่ม ผู้บริโภคเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถหาคนดังในสื่อ (Media celebrities) มาใช้เป็นผู้ นำเสนอสินค้า (Presenters) ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด สามารถจูงใจให้ผู้บริโภคสนใจสินค้าของ เรา

2.5.5 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อ การใช้

เพื่อที่จะสร้างกลยุทธ์การตลาดที่สามารถชนะใจผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายได้ ประกอบด้วยความรู้ที่ ว่าผู้บริโภคซื้ออะไร ซื้อที่ไหน ซื้อเมื่อใด ซื้ออย่างน้อยแค่ไหน ใช้มาตรการอะไร ในการตัดสินใจซื้อ และต้องรู้พฤติกรรมการใช้ด้วย คือ ใช้อะไร ที่ไหน เมื่อใด ใช้อย่างน้อยเพียงใด ใช้ ร่วมกับใคร ใช้เพื่ออะไร ความรู้นี้จะช่วยให้เราพัฒนาและออกแบบสินค้า บริการ ได้ตรงความต้องการ ผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย และวางแผนพัฒนาส่วนผสมการตลาดในส่วนอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม โดนใจ ผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด

2.5.6 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้บริโภค

เพื่อที่จะเรียนรู้ปัจจัยภายนอก (External factors) ที่มีต่อพฤติกรรมการบริโภค ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ทั้งวัฒนธรรมระดับชาติ วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่างๆ เรื่องของ ความสัมพันธ์ทางครอบครัว เรื่องของกลุ่มอ้างอิงที่ผู้บริโภคอยากจะเป็นหรืออยากจะทำไปเกี่ยวข้องกับ ด้วย กลุ่มชนชั้นทางสังคมของผู้บริโภค และบรรทัดฐานทางพฤติกรรมของกลุ่มอ้างอิงและชนชั้นทาง สังคม (เสรี วงษ์มณฑา, 2542)

หลังจากที่ได้ศึกษาทฤษฎีพฤติกรรมและการตัดสินใจของผู้บริโภคและทฤษฎีเกี่ยวกับความ ต้องการของผู้บริโภคดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้มาพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวม

ข้อมูลของงานวิจัยนี้เพื่อให้ทราบถึงความต้องการการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และความต้องการตลาดแรงงานของหลักสูตรนี้

2.6 สถานการณ์ตลาดแรงงานวิชาชีพสาธารณสุขชุมชนในปัจจุบัน

ผลจากการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หลังสิ้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์สูญเสียความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงาน และไม่สามารถแข่งขันกับประเทศที่มีความก้าวหน้าได้ เนื่องจากขาดศักยภาพในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ในขณะที่โครงสร้างการผลิตได้เปลี่ยนจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการอย่างต่อเนื่องภายใต้ความร่วมมือการลงทุนจากต่างชาติ ประเทศไทยกลายเป็นฐานการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่วนการผลิตสาขาบริการก็ได้ขยายฐานกว้างขึ้นจากบริการดั้งเดิมในกลุ่มท่องเที่ยวมาเป็นกลุ่มบริการที่มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น การเงิน การท่องเที่ยว รวมทั้งบริการสุขภาพด้วย สำหรับการพัฒนาในภาคเกษตรยังคงมีการพัฒนาล่าช้า ส่งผลให้เกษตรกรซึ่งเป็นประชาชนกลุ่มใหญ่ของประเทศยังคงเป็นผู้มีรายได้น้อย ดังนั้น แนวทางการพัฒนาประเทศไทยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2565 จึงมีแนวนโยบายปฏิรูปประเทศไทยให้ก้าวหน้าไปท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงใกล้ชิดกันมากขึ้น มุ่งเน้นปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนทั้งในระดับอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอน เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” มีแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยสร้างการเตรียมความพร้อมให้ประเทศไทยเป็นประตูไปสู่ภาคตะวันตกและตะวันออกของภูมิภาคเอเชีย การต่อยอดความเชื่อมโยงกายภาพสู่การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและชุมชนตามแนวระเบียงเศรษฐกิจต่างๆ ซึ่งจะส่งผลให้มีการเติบโตทางเศรษฐกิจและชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนทำธุรกิจต่างๆ มากขึ้น รวมทั้งการเข้ามาของแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านที่เพิ่มมากขึ้นด้วย

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การประกอบอาชีพของประชาชนเกิดการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมเป็นสังคมเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม มีประชาชนจำนวนมากก้าวเข้ามาเป็นแรงงานในภาคผลิต ภาคธุรกิจ และภาคบริการ รวมถึงแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน อาทิเช่น ประเทศเมียนมาร์ ประเทศกัมพูชา และประเทศลาว พร้อมไปกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจนี้ สุขภาพของประชาชนก็เป็นอีกหนึ่งประเด็นที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อส่งเสริมให้แรงงานทุกภาคส่วนมีสุขภาพแข็งแรง เป็นรากฐานสำคัญและกำลังหลักในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศสากล ดังนั้น คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้เล็งเห็นโอกาสการพัฒนา นักวิชาการสาธารณสุขที่มีความรู้ความสามารถเพื่อตอบสนองต่อตลาดงานระบบสุขภาพทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จึงได้พัฒนาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน มุ่งผลิต

บัณฑิตทางสาธารณสุขที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะความพร้อมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บัณฑิตของหลักสูตรเป็นที่ต้องการของประเทศและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาระบบสุขภาพดูแลสุขภาพของประชาชน

จากรายงานการศึกษาเรื่อง การวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพของประเทศในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ของคณะอนุกรรมการวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพ ได้รายงานกำลังการผลิต นักวิชาการสาธารณสุขทั้งจากสถาบันการศึกษาภาครัฐและเอกชน ในปีพ.ศ. 2559 ประมาณ 26,200 คน และอัตรากำลังของวิชาชีพสาธารณสุขชุมชนกำหนดโดยกระทรวงสาธารณสุข ในรอบปี พ.ศ. 2560 – 2569 มีอัตราส่วน 1 คน : ประชากร 1,250 คน ดังนั้น จึงต้องมีนักวิชาการสาธารณสุขประมาณ 54,797 คน แสดงให้เห็นว่ายังคงมีการขาดแคลนอัตรากำลังคน ทั้งนี้ จากข้อมูลคาดการณ์ความต้องการนักวิชาการสาธารณสุขของโรงพยาบาลชุมชนและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.บ.) โดยใช้เกณฑ์กำหนดอัตรากำลังของกระทรวงสาธารณสุขแบบ Populationratio คือ นักวิชาการสาธารณสุข 1 คน : ประชากร 1,250 คน จากข้อมูลในตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่าตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขยังคงเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานสุขภาพ เช่น โรงพยาบาล หรือสถานบริการทางสุขภาพเป็นอย่างมาก

ตารางที่ 4 คาดการณ์ความต้องการนักวิชาการสาธารณสุข ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2569

ปี พ.ศ.	จำนวนบัณฑิตทางสาธารณสุข ¹ (คน)	จำนวนประชากรประเทศไทย ² (คน)	ความต้องการนักวิชาการสาธารณสุข ³ (นวก. 1 คน : ปชก. 1,250 คน) (คน)
2559	26,200	68,496,000	54,797
2560	26,200	68,467,000	54,774
2561	26,200	68,394,000	54,715
2562	26,200	68,306,000	54,645
2563	26,200	68,193,000	54,554
2564	26,200	68,245,000	54,596
2565	26,200	68,342,000	54,674
2566	26,200	68,417,000	54,734
2567	26,200	67,417,000	53,934
2568	26,200	68,502,000	54,802
2569	26,200	68,511,000	54,809

หมายเหตุ : ¹ คณะอนุกรรมการวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพ ปี พ.ศ. 2559 (หลักสูตร ส.บ. และ วท.บ.)

² สำนักงานคณะกรรมการสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2559

³ คณะอนุกรรมการวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพ

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุญธรรม พรเจริญ (2554) ศึกษาแนวโน้มความต้องการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ ศูนย์พาณิชยการพระนครเข้าทำงานของธนาคารพาณิชย์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม มีกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด 400 แห่ง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในปี พ.ศ. 2555 กลุ่มตัวอย่างธนาคารพาณิชย์ล้วนมีแผนที่จะรับพนักงานใหม่ด้านบริหารธุรกิจ ซึ่งเป็นบัณฑิตทางการบริหารธุรกิจระดับปริญญาตรีและโท หลักสูตรภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร รองลงมาคือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการจัดการทั่วไป ตามลำดับ อีกทั้งต้องการบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลมากที่สุดอันดับแรก รองลงมาคือมหาวิทยาลัยของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน ตามลำดับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับบัณฑิตเข้าทำงานมากที่สุดคือ จริยธรรมความซื่อสัตย์ และความเป็นผู้นำ

กัณฑ์รัตน์ ประเสริฐธนากุล (2557) ศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานและคุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ระดับบัณฑิตศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 103 ชุด ได้รับการตอบกลับ 86 ชุด และเป็นแบบสอบถามที่มีข้อมูลสมบูรณ์ 70 ชุด (ร้อยละ 67.30) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในระยะ 5 ปีข้างหน้าจากจำนวนตลาดแรงงาน (องค์กร) ทั้งหมด 70 แห่ง มีตลาดแรงงานที่ต้องการแรงงานสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ 48 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 68.57 โดยมีความต้องการคุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 4 ด้าน ดังนี้ ด้านความรู้เชิงทฤษฎี มีความต้องการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12) ด้านการทำงานร่วมกันในที่ทำงาน มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59) และด้านคุณธรรม มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52)

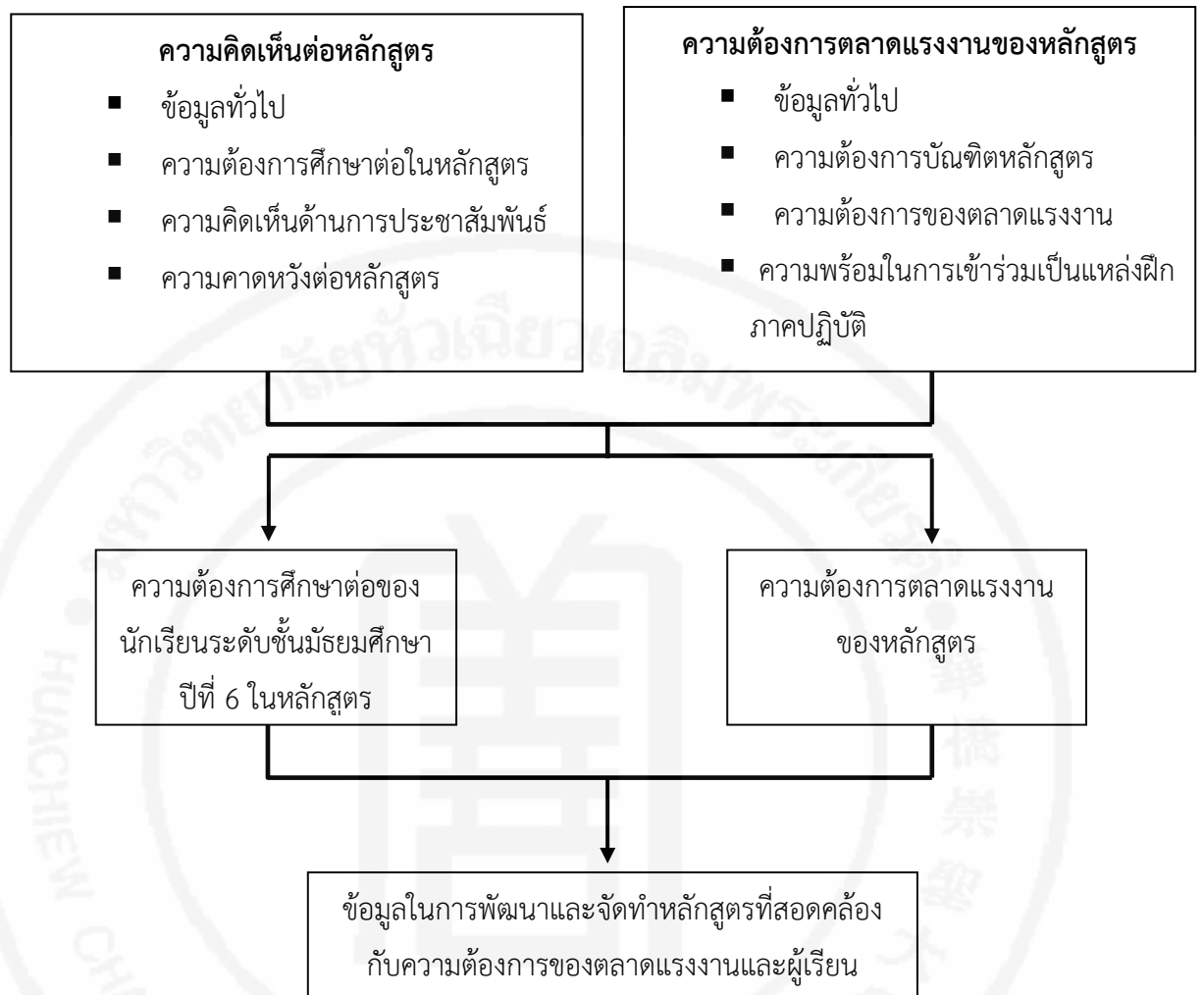
อนันต์ เตียวต้อย, สุรกิจ ปรางสร, และ เมธกรสุธีวร (2557) ศึกษาเรื่อง แนวโน้มความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาใหม่ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ชั้นปีที่ 3) จำนวน 400 ตัวอย่าง และครูแนะแนว จำนวน 176 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน นักศึกษาสรุปได้ว่า ภาพรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาใหม่อยู่ในระดับมาก ในคณะดังต่อไปนี้ วิทยาลัยเพาะช่าง คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ โดยมีสาขาวิชาที่มีความต้องการศึกษาต่ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ วิศวกรรมปิโตรเคมี การออกแบบดิจิทัล และการออกแบบเครื่องประดับ เหตุผลที่เลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ คือ มีสาขาวิชาหลากหลายในการศึกษาต่อ การมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย อาจารย์ผู้สอนมีศักยภาพ อาจารย์ที่แผนกแนะแนวโรงเรียนเดิมแนะนำ เพื่อประกอบอาชีพต่อจากครอบครัว และการเดินทาง/คมนาคมสะดวก ตามลำดับ สำหรับผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างครูแนะแนว ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ครูแนะแนวมีความต้องการสาขาวิชาใหม่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีความต้องการสาขาวิชาใหม่อยู่ในระดับมา ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์วิทยาลัยเพาะช่าง คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี คณะอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยว และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ โดยมีความต้องการสาขาวิชาใหม่ ดังนี้ วิศวกรรมอุตสาหกรรม เทคโนโลยีการโฆษณาและสื่อผสม การออกแบบเครื่องประดับ และการออกแบบเครื่องแต่งกาย สำหรับเหตุผลที่ครูแนะแนวใช้แนะนำนักเรียนให้เลือกศึกษาต่อ ได้แก่ ตามความประสงค์ของผู้ปกครอง การมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย มีสาขาวิชาที่หลากหลายในการศึกษาต่อ ใกล้บ้านของนักเรียน และค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่ำกว่ามหาวิทยาลัยอื่น ตามลำดับ

มีสิทธิ์ ชัยมณี (2559) ศึกษาเรื่อง การเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ศึกษาในปีการศึกษา 2557 จำนวน 84 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ภาพรวมด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัวอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.79) ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.49) ด้านชื่อเสียงสถาบันอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.13) ด้านสภาพเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.80) และด้านประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.63)

ณัชชา สุวรรณวงศ์ (2560) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นครราชสีมา (ระบบโควตา) ประจำปีการศึกษา 2560 โดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนและนักศึกษาจากสถานศึกษาต่างๆ ที่เลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นครราชสีมา จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 300 ชุด โดยได้รับแบบสอบถามคืนกลับทั้งหมด 300 ชุด (ร้อยละ 100) ผลการศึกษาสรุปได้ว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสถาบันนี้มีดังนี้ ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42) เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีชื่อเสียงมานาน อีกทั้งยังให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในเรื่องของหลักสูตรที่เปิดสอนซึ่งตรงกับความต้องการของนักเรียน นักศึกษา รองลงมาคือ ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) เนื่องจาก มีระบบรับนักเรียนแบบโควตาหรือรับตรง และหลักสูตรที่เปิดสอนเน้นทางด้านวิชาชีพซึ่งตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และด้านความเป็นส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14) เนื่องจากหลักสูตรและสาขาวิชาตรงตามความต้องการของนักเรียน นักศึกษา โดยมีรุ่นพี่เป็นผู้แนะนำให้เลือกเรียนมหาวิทยาลัยแห่งนี้มากที่สุด อีกทั้งเพื่อนส่วนมากมีความนิยมในมหาวิทยาลัยแห่งนี้

2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

(1) กลุ่มเป้าหมายที่สนใจเข้าศึกษาในหลักสูตร ในที่นี้คือ นักเรียนชั้นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทย์-คณิต ของโรงเรียนในจังหวัดสมุทรปราการ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (ข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม พ.ศ. 2560) มีจำนวน 23 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งหมด 5,653 คน ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสมุทรปราการจำแนกรายโรงเรียน

ลำดับ	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)
1	โรงเรียนสมุทรปราการ	496
2	โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ	483
3	โรงเรียนมัธยมวัดด่านสำโรง	185
4	โรงเรียนเทพศิรินทร์ สมุทรปราการ	372
5	โรงเรียนหาดอมราอักษรลักษณ์วิทยา	116
6	โรงเรียนนวมินทร์ราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ	401
7	โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์	66
8	โรงเรียนวัดทรงธรรม	271
9	โรงเรียนเตรียมอุดมอ่อนเกล้า สมุทรปราการ	366
10	โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์	299
11	โรงเรียนสาขาสุธีราอุปถัมภ์	0
12	โรงเรียนป้อมนาคราชสวทยานนท์	154
13	โรงเรียนมัธยมวัดใหม่สมุทรกิจวิทยาคม	23
14	โรงเรียนปทุมคงคา สมุทรปราการ	204
15	โรงเรียนราชวินิตสุวรรณภูมิ	117
16	โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม	286
17	โรงเรียนเปร็งวิสุทธิอาธิบัติ	36
18	โรงเรียนหลวงพ่อบานคลองด่านอนุสรณ์	97

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)
19	โรงเรียนโรงเรียนนวมินราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ	393
20	โรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง	329
21	โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม	329
22	โรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์	307
23	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สมุทรปราการ	323
	รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด	5,653 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณด้วยสูตรของ ทาโรยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้
 n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากร
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้
 แทนค่าในสูตร ดังนี้

$$n = \frac{5,653}{1 + (5,653) (0.05)^2}$$

$$n = 374$$

จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณอย่างน้อย 374 คน และป้องกันความผิดพลาดประมาณ 10% ดังนั้นได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 412 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simplerandomsampling) จากนักเรียนในโรงเรียนต่างๆในจังหวัดสมุทรปราการ และทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามแบบตามความสะดวก (Conviencencesampling) จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ

(2) กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตในหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ โรงพยาบาลภาครัฐ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และหน่วยบริการสุขภาพของรัฐ รวมจำนวน 89 แห่ง ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนผู้ใช้บัณฑิตในจังหวัดสมุทรปราการ

ลำดับ	แหล่งผู้ใช้บัณฑิต	จำนวน (แห่ง)
1	โรงพยาบาลภาครัฐ	5
2	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	6
3	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	70
4	หน่วยบริการสุขภาพของรัฐ เช่น ศูนย์สุขภาพชุมชน ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล	8
รวมจำนวนผู้ใช้บัณฑิตทั้งหมด		89 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณด้วยสูตรของทาโรยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่
 n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากร
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้
 แทนค่าในสูตร ดังนี้

$$n = \frac{89}{1 + (89)(0.05)^2}$$

$$n = 72$$

จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณอย่างน้อย 72 แห่ง และเนื่องจากงานวิจัยนี้ต้องการได้กลุ่มตัวอย่างของผู้ใช้บัณฑิตของหลักสูตรที่หลากหลายตามลักษณะของหน่วยงาน ดังนั้น จึงใช้การสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Clusterrandomsampling) จากประชากรทั้ง 5 กลุ่ม และทำ

การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามแบบตามความสะดวก (Convenience sampling) จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ โดยมีการสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บัณฑิตจำแนกตามลักษณะหน่วยงาน

ลำดับ	แหล่งผู้ใช้บัณฑิต	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (แห่ง)
1	โรงพยาบาลภาครัฐ	5
2	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/อำเภอ	19
3	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	46
4	หน่วยบริการสุขภาพของรัฐอื่นๆ เช่น ศูนย์สุขภาพชุมชน ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล	2
รวมจำนวนผู้ใช้บัณฑิตทั้งหมด		72

3.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 2 ชุด คือ แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และแบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ความต้องการตลาดแรงงานของหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ เป็นแบบเลือกรายการ (Check list) และคำถามปลายเปิด ได้แก่ เพศ อายุ โรงเรียน แผนการเรียน รวมจำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกรายการ (Check list) ได้แก่ การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรสาธารณสุขชุมชน ความต้องการศึกษาต่อ เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ เหตุผลที่ไม่เลือกศึกษาต่อ รวมจำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกรายการ (Check list) ได้แก่ ความต้องการทราบข้อมูลการประชาสัมพันธ์ ช่องทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตร รวมจำนวน 2 ข้อ

ส่วนที่ 4 ความคาดหวังต่อหลักสูตร ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) รวมจำนวน 14 ข้อ

3.2.2 แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ความต้องการตลาดแรงงานของหลักสูตร สาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกรายการ (Check list) และคำถามปลายเปิด ได้แก่ เพศ อายุ ชื่อหน่วยงาน จำนวนนักวิชาการสาธารณสุข รวมจำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความต้องการบัณฑิตของหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกรายการ (Check list) ได้แก่ ความต้องการของหน่วยงาน ความต้องการของตลาดแรงงาน ตำแหน่งงานของบัณฑิต สังกัดหน่วยงานของบัณฑิต รวมจำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความพร้อมในการเข้าร่วมเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติให้กับหลักสูตร ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกรายการ (Check list) และคำถามปลายเปิด ได้แก่ การยินดีเข้าร่วมเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติของหน่วยงาน และช่วงเวลาที่ยินดีรับนักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติ รวมจำนวน 2 ข้อ

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อสมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) ได้แก่ สมรรถนะด้านปฏิบัติการ จำนวน 7 ข้อ สมรรถนะด้านการวางแผน จำนวน 1 ข้อ สมรรถนะด้านการประสานงาน จำนวน 2 ข้อ และสมรรถนะด้านบริการ จำนวน 4 ข้อ รวมจำนวน 14 ข้อ

สำหรับข้อคำถามที่มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) มีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert's scale) ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน		ระดับความคิดเห็น
5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การแปลผลข้อมูล

1) หาความกว้างของอัตรภาคชั้นของคะแนนเฉลี่ย

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอัตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงคะแนน}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

2) การแปรผลระดับความคิดเห็น

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น
4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับมาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาบรรยายเป็นจำนวน (คน) และร้อยละสำหรับคำถามที่มีการแบ่งระดับความคิดเห็นจะมีเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนของแต่ละระดับดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 5	
มาก	ให้คะแนนเท่ากับ 4	
ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ 3	
น้อย	ให้คะแนนเท่ากับ 2	
น้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 1	

3.3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นในการวิจัยครั้งนี้จะถูกนำไปตรวจสอบคุณภาพ ด้วยการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) และการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) มีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity)

ส่งแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content validity) และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ

จุดประสงค์ (Index of item objective congruence : IOC) ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนน ดังนี้

1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยหรือไม่

-1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

หลังจากนั้นนำคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มาหาค่า IOC โดยใช้สูตรของ โรวีเนลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli&Hambleton, 1977) มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดยที่ $\sum R$ = ผลรวมของคะแนนจากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ
 N = จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์การพิจารณาค่า IOC ของข้อคำถามต้องมากกว่า 0.5 จึงจะใช้ข้อคำถามนั้นได้ โดยผลการประเมินค่า IOC จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ภาพรวมของแบบสอบถามได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1 ซึ่งมากกว่า 0.5 ทุกข้อคำถาม

3.3.2) การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงเชิงเนื้อหาแล้วไปทดสอบ (Tryout) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรของการศึกษารั้งนี้ จำนวน 30 ชุด และนำกลับมาทดสอบหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถาม หลังจากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอดคล้องภายใน (Internal consistency reliability) ของแบบสอบถามด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาค(Cronbach, 1951) สูตรคำนวณดังนี้

$$\alpha = (k/(k-1)) * [1 - \sum (s^2_1) / s^2 \text{ sum}]$$

โดยที่ α = ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

k = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

s^2_1 = ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

$s^2 \text{ sum}$ = ค่าความแปรปรวนของของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

เกณฑ์การแปลผลความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามทั้งฉบับต้องมากกว่า 0.7 จึงจะถือว่าแบบสอบถามนั้นมีความน่าเชื่อถือในระดับสูง (เกียรตีสุดา ศรีสุข, 2522 : 144)

3.3.3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

(1) แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

ข้อมูลจากแบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทย์-คณิตต่อหลักสูตร เป็นข้อมูลปฐมภูมิที่คณะผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 412 คน ตามโรงเรียนต่างๆ ในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ และให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามเอง และคณะผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามกลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล เปรียบวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

(2) แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ความต้องการตลาดแรงงานของหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

ข้อมูลจากแบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ความต้องการตลาดแรงงานของหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) เป็นข้อมูลปฐมภูมิเช่นกันซึ่งคณะผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 94 แห่ง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านสาธารณสุขภายในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ และให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามเอง และคณะผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามกลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล เปรียบวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

ดังนั้นรวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 506 ตัวอย่าง โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสอบถามจะได้มีการทำหนังสือชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตรและวัตถุประสงค์การศึกษางานวิจัยครั้งนี้ให้กับกลุ่มตัวอย่าง เช่น โรงเรียน หน่วยงาน เพื่อรับทราบและสร้างความเข้าใจในงานวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 ผลการทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหา ภาษาที่ใช้ความถูกต้องทางทฤษฎี ซึ่งได้พิจารณาให้คะแนนในแต่ละข้อคำถาม นำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of congruence) ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ของแต่ละข้อคำถามส่วนมากเป็นข้อคำถามที่ดี คือ มีค่า IOC เข้าใกล้ 1 นอกจากนี้ผลการตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนระดับมัธยม และกลุ่มเจ้าหน้าที่ในสถานบริการสาธารณสุข จำนวนกลุ่มละ 30 คน พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบาค (Coefficient α of Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.931 และ 0.918 ตามลำดับ

4.2 ผลการสำรวจความต้องการการศึกษา

ผลการสำรวจความต้องการของการศึกษา แบ่งออกเป็นทั้งหมด 5 ส่วน กล่าวคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

ส่วนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

ส่วนที่ 4 ความคาดหวังต่อหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

โดยแต่ละส่วนมีผลการสำรวจดังนี้

4.2.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

ผู้ตอบแบบสำรวจจำนวนทั้งหมด 405 คน (จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณจากสูตรของทาโรยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ระบุว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 374 คน) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 62.0) และเป็นเพศชาย (ร้อยละ 38.0) โดยส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสำรวจมีอายุอยู่ในช่วง 16-18 ปี (ร้อยละ 97.8) รองลงมาคืออายุอยู่ในช่วง 19-21 ปี (ร้อยละ 2.0) และมีอายุอยู่ในช่วง 13-15 ปี (ร้อยละ 0.2) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	154	38.0
- หญิง	251	62.0
รวม	405	100.0
2. อายุของผู้ให้สัมภาษณ์		
- 13-15 ปี	1	0.2
- 16-18 ปี	396	97.8
- 19-21 ปี	8	2.0
- มากกว่า 21 ปี	0	0.0
เฉลี่ย	17	
รวม	405	100.0

4.2.2 ส่วนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) (ร้อยละ 51.9) และเคยได้รับข้อมูล (ร้อยละ 48.1) ส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) (ร้อยละ 46.9) โดยเหตุผลที่ไม่เลือกศึกษาต่อเนื่องจาก ไม่ต้องการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสาธารณสุข (ร้อยละ 53.7) รองลงมาคือ ไม่ต้องการที่จะศึกษาในสถาบันการศึกษาเอกชน (ร้อยละ 17.0) และเป็นหลักสูตรที่มีตลาดแรงงานไม่ชัดเจน (ร้อยละ 12.4) รองลงมาอยู่ระหว่างการตัดสินใจ (ร้อยละ 39.0) และต้องการศึกษาต่อ (ร้อยละ 14.1) สำหรับเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อและอยู่ระหว่างตัดสินใจ ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นหลักสูตรที่มีการรองรับทางวิชาชีพ (ใบประกอบวิชาชีพ) (ร้อยละ 29.6) รองลงมาคือเป็นหลักสูตรที่จบแล้วมีงานทำ (ร้อยละ 27.4) และเป็นหลักสูตรที่มีลักษณะงานตรงกับความต้องการ (ร้อยละ 15.8) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตร
สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. รู้จัก/เคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) หรือไม่		
- เคย	195	48.1
- ไม่เคย	210	51.9
รวม	405	100.0
2. ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) หรือไม่		
- ต้องการศึกษาต่อ (ตอบข้อ 3)	57	14.1
- ไม่ต้องการศึกษาต่อ (ตอบข้อ 4)	190	46.9
- อยู่ในระหว่างการตัดสินใจ (ตอบข้อ 3)	158	39.0
รวม	405	100.0
3. เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- เป็นหลักสูตรที่มีการรองรับทางวิชาชีพ (ใบประกอบวิชาชีพ)	112	29.6
- เป็นหลักสูตรที่จบแล้วมีงานทำ	104	27.4
- เป็นหลักสูตรที่มีลักษณะงานตรงกับความต้องการ	60	15.8
- เป็นหลักสูตรที่มีรายได้ดี	58	15.3
- อยากทำงานในสายงานทางสาธารณสุข	42	11.1
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....	3	0.8
รวม	379	100.0
4. เหตุผลที่ไม่เลือกศึกษาต่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- ไม่ต้องการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสาธารณสุข	117	53.7
- ค่าเล่าเรียนสูงเกินไป	26	11.9
- เป็นหลักสูตรที่มีตลาดแรงงานไม่ชัดเจน	27	12.4
- ไม่ต้องการที่จะศึกษาในสถาบันการศึกษาเอกชน	37	17.0
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....	11	5.0
รวม	218	100.0

4.2.3 ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

หากจะมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ต้องการทราบข้อมูล เรื่องเนื้อหาที่ต้องเรียน/โครงสร้างหลักสูตร (ร้อยละ 37.0) รองลงมาเรื่องการประกอบอาชีพและ ค่าตอบแทนหลังสำเร็จการศึกษา (ร้อยละ 29.4) และเรื่องมาตรฐานของหลักสูตร/การรับรอง หลักสูตร (ร้อยละ 12.6) และเห็นว่าต้องการให้มีช่องทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตรได้แก่ สื่อออนไลน์ เช่น Facebook, Line, YouTube มากที่สุด (ร้อยละ 49.1) กิจกรรมพิเศษ เช่น แผ่นป้าย ประชาสัมพันธ์, แนะแนวลัญจรมตามโรงเรียน, กิจกรรม OpenHouse (ร้อยละ 22.7) สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร, แผ่นพับ, โปสเตอร์ (ร้อยละ 14.5) โทรทัศน์ (ร้อยละ 9.8) และวิทยุกระจายเสียง (ร้อยละ 3.9) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. หากจะมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ต้องการทราบข้อมูลเรื่องใดมากที่สุด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)		
- เนื้อหาที่ต้องเรียน/โครงสร้างหลักสูตร	150	37.0
- การประกอบอาชีพและค่าตอบแทนหลังสำเร็จการศึกษา	119	29.4
- ทุนการศึกษา	37	9.1
- ค่าเล่าเรียน	48	11.9
- มาตรฐานของหลักสูตร/การรับรองหลักสูตร	51	12.6
รวม	405	100.0
2. ช่องทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแบบใดบ้างที่ต้องการ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- โทรทัศน์	66	9.8
- วิทยุกระจายเสียง	26	3.9
- สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร, แผ่นพับ, โปสเตอร์	98	14.5
- สื่อออนไลน์ เช่น Facebook, Line, Youtube	331	49.1
- กิจกรรมพิเศษ เช่น แผ่นป้ายประชาสัมพันธ์, แนะแนวลัญจรมตามโรงเรียน, กิจกรรม OpenHouse	153	22.7
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....	0	0.0
รวม	674	100.0

4.2.4 ส่วนที่ 4 ความคาดหวังต่อหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

ผู้ตอบแบบสำรวจได้แสดงความคิดเห็นความคาดหวังต่อหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) อยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด สำหรับประเด็นที่มีความคาดหวังในระดับมากที่สุด คือ มีระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร 4 ปี มีทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียน มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ร้านจำหน่ายอาหารและสินค้า, สถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายและเล่นกีฬา, รถรับส่ง ภายในมหาวิทยาลัย และสามารถใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม คิดเป็นสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 0.7 รายละเอียดดังตารางที่ 11

นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสำรวจเกือบทั้งหมดไม่มีข้อเสนอแนะ (ร้อยละ 99.0) มีเพียง (ร้อยละ 1.0) มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยมีข้อเสนอแนะว่า เป็นหลักสูตรที่ดีมาก ควรลดค่าเล่าเรียนทุกหน่วยกิต ควรให้มีรุ่นพี่มีมหาวิทยาลัยมาจัดกิจกรรมที่โรงเรียนเพื่อเป็นการเชิญชวน และยังไม่ทราบงานที่รองรับชัดเจนในสาขานี้ ในสัดส่วนเท่ากัน (ร้อยละ 25.0) ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 11 ความคาดหวังต่อหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

ข้อ	ความคาดหวังต่อ หลักสูตรสาธารณสุข ศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ระดับคะแนน เฉลี่ย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
1	มีระยะเวลาเรียนตลอด หลักสูตร 4 ปี	0.7	0.5	24.7	46.9	27.2	2.0 (น้อย)
2	มีสื่อและเทคโนโลยี ภายในห้องเรียนที่มี มาตรฐาน ทันสมัยและ พร้อมใช้งาน	0.5	0.7	15.8	49.6	33.3	1.9 (น้อย)
3	มีการศึกษาดูงานนอก สถานที่	0.2	0.7	17.0	44.2	37.8	1.8 (น้อยที่สุด)
4	มีการฝึกงานภาคปฏิบัติ ในหน่วยงานทางสุขภาพ ที่เหมาะสม	0.5	1.2	19.8	46.9	31.6	1.9 (น้อย)
5	มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	0.0	1.5	19.0	46.9	32.6	1.9 (น้อย)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	ความคาดหวังต่อ หลักสูตรสาธารณสุข ศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ระดับคะแนน เฉลี่ย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
6	มีอาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถและ เชี่ยวชาญในรายวิชาที่ สอน	0.2	0.5	18.3	42.2	38.8	1.8 (น้อยที่สุด)
7	มีทุนการศึกษาให้แก่ ผู้เรียน	0.7	1.5	14.6	43.5	39.8	1.8 (น้อยที่สุด)
8	มีสวัสดิการการ รักษาพยาบาลที่ เหมาะสม และสะดวก	0.2	1.5	17.5	47.2	33.6	1.9 (น้อย)
9	มีห้องสมุดและระบบ สารสนเทศที่ทันสมัย	0.2	1.0	19.3	49.1	30.4	1.9 (น้อย)
10	มีสภาพแวดล้อมที่ เหมาะสมต่อการเรียนรู้ และพักผ่อน	0.5	1.0	16.8	50.1	31.6	1.9 (น้อย)
11	มีหอพักภายใน มหาวิทยาลัยที่ปลอดภัย แก่นักศึกษา	0.5	1.2	19.3	43.5	35.5	1.9 (น้อย)
12	มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ร้านจำหน่ายอาหาร และสินค้า, สถานที่และ อุปกรณ์ออกกำลังกาย และเล่นกีฬา, รถรับ-ส่ง ภายในมหาวิทยาลัย	0.7	1.0	14.1	42.2	42.0	1.8 (น้อย ที่สุด)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	ความคาดหวังต่อ หลักสูตรสาธารณสุข ศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ระดับคะแนน เฉลี่ย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
		5	4	3	2	1	
13	เรียนจบแล้วสามารถ ประกอบอาชีพได้ หลากหลาย เช่น รับ ราชการ, เอกชน, อาชีพ อิสระ หรือสามารถ ประกอบอาชีพได้ทันที	0.5	1.2	15.6	35.6	47.2	1.7 (น้อยที่สุด)
14	สามารถศึกษาต่อใน ระดับที่สูงขึ้นได้ เช่น ปริญญาโท หรือปริญญา เอก	0.2	1.2	14.8	46.4	37.3	1.8 (น้อยที่สุด)
15	สามารถประกอบอาชีพที่ เป็นที่ยอมรับในสังคม และใช้ความรู้ให้เกิด ประโยชน์แก่สังคม	0.2	1.2	13.6	44.7	40.3	1.8 (น้อยที่สุด)
16	สามารถใช้ความรู้ให้เกิด ประโยชน์แก่สังคม	0.7	0.3	12.8	43.7	42.5	1.7 (น้อยที่สุด)

ตารางที่ 12 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (นักเรียน)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่มี	401	99.0
- มี	4	1.0
- ควรลดค่าเล่าเรียนทุกหน่วยกิต	1	25.0
- ยังไม่ทราบงานที่รองรับชัดเจนในสาขานี้	1	25.0
- เป็นหลักสูตรที่ดีมาก	1	25.0
- ควรให้มีรุ่นพี่มีมหาวิทยาลัยมาจัดกิจกรรมที่โรงเรียนเพื่อเป็นการเชิญชวน	1	25.0
รวม	405	100.0

4.3 ผลการสำรวจความต้องการของหน่วยงาน

ผลการสำรวจความต้องการของหน่วยงาน แบ่งออกเป็นทั้งหมด 5 ส่วน กล่าวคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

ส่วนที่ 2 ความต้องการบัณฑิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต

ส่วนที่ 3 ความพร้อมในการเข้าร่วมเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษาหลักสูตร
สาธารณสุขศาสตร์(สาธารณสุขชุมชน)

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อสมรรถนะหรือความสามารถของบัณฑิตหลักสูตร
สาธารณสุขศาสตร์(สาธารณสุขชุมชน)

โดยมีผลการสำรวจแสดงดังนี้

4.3.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.3) และเป็นเพศชาย (ร้อยละ 41.7) โดยส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสำรวจมีอายุมากกว่า 50 ปี (ร้อยละ 51.4) รองลงมาคืออายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี (ร้อยละ 40.3) และมีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี (ร้อยละ 4.2) สถานที่ทำงานของผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (ร้อยละ 63.9) รองลงมาคือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/อำเภอ (ร้อยละ 26.4) โรงพยาบาลรัฐ (ร้อยละ 6.9) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 2.8) และส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจุบันในหน่วยงานมีนักวิชาการสาธารณสุขเพียงพอ (ร้อยละ 69.4) และไม่เพียงพอ (ร้อยละ 30.6) โดยมีจำนวนบุคลากรในหน่วยงานเฉลี่ย 5 คน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบของหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิตจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	30	41.7
- หญิง	42	58.3
รวม	72	100.0
2. อายุของผู้ให้สัมภาษณ์		
- 15-20 ปี	0	0.0
- 21-30 ปี	1	1.4
- 31-40 ปี	3	4.2
- 41-50 ปี	29	40.3
- มากกว่า 50 ปี	37	51.4
- ไม่ระบุ เฉลี่ย	2 50	2.8
รวม	72	100.0
3. สถานที่ทำงานปัจจุบัน		
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล	46	63.9
- โรงพยาบาลรัฐ	5	6.9
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/อำเภอ	19	26.4
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	2	2.8
รวม	72	100.0
4. ปัจจุบันหน่วยงานของท่านมีนักวิชาการสาธารณสุขเพียงพอหรือไม่		
- เพียงพอ	50	69.4
- ไม่เพียงพอ	22	30.6
รวม	72	100.0

4.3.2 ส่วนที่ 2 ความต้องการบัณฑิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต

ผู้ตอบแบบสำรวจเห็นว่าในปัจจุบันหน่วยงานมีความต้องการบุคลากรด้าน ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) (ร้อยละ 56.9) เนื่องจาก เป็นความจำเป็นในการทำงาน ลักษณะงานมีงานลงชุมชน ภาระด้านสาธารณสุขมีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ มีภารกิจมากกว่าอัตรากำลังด้านสาธารณสุขที่มีอยู่ รับผิดชอบประชากรเยอะ ขาดแคลนบุคลากร และการเข้าถึงชุมชน ถ้าหลักสูตรครอบคลุมวิชาที่สำคัญ ได้แก่ การรักษาพยาบาล และเภสัชศาสตร์ ให้เพียงพอต่อการให้บริการต่อชุมชน เนื่องจากยังไม่เป็นไปตามกรอบอัตรากำลังในการดำเนินงาน FCT และ PCC และบุคลากรไม่เพียงพอ/หลักสูตรน่าจะเป็นประโยชน์โดยตรง

ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสำรวจที่แสดงความเห็นว่าไม่ต้องการ (ร้อยละ 43.1) เนื่องจากเป็นรพ.ทางจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ยังมีบัณฑิตค้างหลายสถาบันอีกและภาระค่าใช้จ่ายมีจำกัด มีบุคลากรเพียงพอ เป็นหน่วยงานด้านบริการ ตำแหน่งดังกล่าวเหมาะกับหน่วยงานด้านบริการ รพ.สต. เกินอัตราส่วนที่รับผิดชอบ อัตรากำลังเต็มแล้ว มีจำนวนเพียงพอในการปฏิบัติงานตามกรอบกำลังคนแล้ว และพอดีกับสัดส่วนประชากรรับผิดชอบ

สำหรับในอนาคตเห็นว่าตำแหน่งงานด้าน ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน (ร้อยละ 51.4) เพราะมีการขยายขอบเขตการทำงานทางด้านส่งเสริมสุขภาพมากขึ้น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นหน่วยบริการด้านสร้าง/นำซ่อม การบริการปฐมภูมิต้องการ KAP ด้านการสาธารณสุขการแพทย์ เพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในชุมชน พยาบาลที่จะมาทำงานกับชุมชนมีน้อย หลักสูตรตอบรับกับภารกิจของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ถ้ามีความจำเป็นในการลงพื้นที่ในงานสำหรับป้องกันให้ครอบคลุม ณ ปัจจุบันมีโอกาสผลิต ส.บ.ใช้จากวสส. สถานบริการในต่างจังหวัดยังมีความต้องการ เน้นลงชุมชน งานส่งเสริมเชิงรุก เพื่อเพิ่มเติมจำนวนด้านกำลังคนในโครงสร้างด้านสาธารณสุข ระบบบริการสุขภาพที่ดีขึ้น จบสายตรงด้านสาธารณสุขยังมีงานด้านสาธารณสุขในชุมชน (นอกสำนักงาน) อีกมาก และมีปัญหาสาธารณสุขเพิ่มขึ้น

รองลงมาไม่แน่ใจ (ร้อยละ 33.3) เนื่องจากมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งผลิต ติดขัดเรื่องงบประมาณการจ้าง ปัจจุบันมีการผลิตหลักสูตรนี้ขึ้นมาจนล้นตลาด กระทรวงไม่เห็นความสำคัญเท่าแพทย์และพยาบาล ทุกกฎหมาย PAY ลดบทบาท และมีหลายสถาบันผลิต จนมีปริมาณมากเกินไปกับตำแหน่ง และไม่ต้องการ (ร้อยละ 15.3) เพราะล้นตลาด (เกินกรอบอัตราที่จะบรรจุได้) ต้องดูสมรรถนะของบัณฑิตที่จบการศึกษา สถาบันที่ผลิตมีมาก และผลิตที่ละหลายๆ พันคน ขึ้นอยู่กับภาระขยายตัวของสถานบริการหน่วยงานที่ต้องใช้ สบ. ขึ้นอยู่กับความต้องการของบุคลากร และคัดภาพที่เป็นที่ยอมรับของหน่วยบริการ เพราะมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะงานหลักๆ และเลิกบรรจุสายงานนักวิชาการสาธารณสุขชุมชน และบรรจุเป็นข้าราชการน้อย

นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสำรวจเห็นว่าตำแหน่งงานของบัณฑิตจากหลักสูตร ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) ควรเป็นตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ (ร้อยละ 45.8) รองลงมาตำแหน่ง

นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ (ร้อยละ 40.3) ตำแหน่งนักวิจัยทางด้านสาธารณสุข (ร้อยละ 6.9) ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนด้านสาธารณสุข (ร้อยละ 4.2) และอื่นๆ ได้แก่ ชื่อสายงานอื่นๆ ที่มีใบประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน ให้ ก.พ. กำหนด (ร้อยละ 2.8) และคิดเห็นว่าควรสังกัดโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมากที่สุด (ร้อยละ 72.1) รองลงมาควรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล อบต. (ร้อยละ 15.3) และสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/อำเภอและวิเคราะห์จาก FTT2 (สัดส่วน) สปช. และไม่แน่ใจ (ร้อยละ 4.2) ในสัดส่วนที่เท่ากัน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ความต้องการบัณฑิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัจจุบันหน่วยงานของท่านต้องการบุคลากรด้าน		
ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) หรือไม่		
- ต้องการ เพราะ	41	56.9
- เป็นความจำเป็นในการทำงาน(พลทหารราบ)		
- ลักษณะงานมีงานลงชุมชน		
- ภาระด้านสาธารณสุขมีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ		
- ภารกิจมากกว่าอัตรากำลังด้าน สธ. ที่มีอยู่		
- รับผิดชอบประชากรเยอะ ขาดแคลนบุคลากร การเข้าถึงชุมชน		
- ถ้าหลักสูตรครอบคลุมวิชาที่สำคัญ (รักษาพยาบาล เกษษศาสตร์)		
- ให้เพียงพอต่อการให้บริการต่อชุมชน		
- ยังไม่เป็นไปตามกรอบอัตรากำลังในการดำเนินงาน FCT และ PCC		
- บุคลากรไม่เพียงพอ/หลักสูตรน่าจะเป็นประโยชน์โดยตรง		
- ไม่ต้องการ เพราะ	31	43.1
- เป็น รพ.ทางจิตเวชเด็กและวัยรุ่น		
- ยังมีบัณฑิตค้างหลายสถาบันอีกและภาระค่าใช้จ่ายมีจำกัด		
- มีบุคลากรเพียงพอเป็นหน่วยงานด้านบริการตำแหน่งดังกล่าวเหมาะกับหน่วยงานด้านบริการ รพ.สต.		
- เกินอัตราส่วนที่ พท.รับผิดชอบ		
- อัตรากำลังเต็มแล้วมีจำนวนเพียงพอในการปฏิบัติงาน		
- ตามกรอบกำลังคนแล้ว		
- พอดีกับสัดส่วนประชากรรับผิดชอบ		
รวม	72	100.0

ตารางที่ 14(ต่อ)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
2. ในอนาคตตำแหน่งงานด้าน ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานหรือไม่		
- ต้องการ เพราะ	37	51.4
- มีการขยายขอบเขตการทำงานทางด้านการส่งเสริมสุขภาพมากขึ้น		
- รพ.สต.เป็นหน่วยบริการด้านสร้าง/นำซ่อม		
- บริการปฐมภูมิ ต้องการ KAP ด้านการสาธารณสุขการแพทย์		
- เพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในชุมชน		
- พยาบาลที่จะมาทำงานกับชุมชนมีน้อย		
- หลักสูตรตอบรับกับภารกิจของ รพ.สต.		
- ถ้ามีความจำเป็นในการลงพื้นที่ในงานสำหรับป้องกันให้ครอบคลุม		
- ณ ปัจจุบันมีโอกาสน้อยผลิต สบ.ใช้จาก วสส.		
- สถานบริการในต่างจังหวัดยังมีความต้องการ		
- เน้นลงชุมชน งานส่งเสริมเชิงรุก		
- เพื่อเพิ่มเติมจำนวนด้านกำลังคนในโครงสร้างด้านสาธารณสุข		
- ระบบบริการสุขภาพที่ดีขึ้น		
- จบสายตรงด้านสาธารณสุข		
- ยังมีงานด้านสาธารณสุขในชุมชน(นอกสำนักงาน)อีกมาก		
- ปัญหาสาธารณสุขเพิ่มขึ้น		
- ไม่ต้องการ เพราะ	11	15.3
- เนื่องจากมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งผลิต		
- ติดขัดเรื่องงบประมาณการจ้าง		
- ปัจจุบันมีการผลิตหลักสูตรนี้ขึ้นมาจนล้นตลาด กระทรวงไม่เห็นความสำคัญ		
- เท่าแพทย์และพยาบาล		
- ทุกกฎหมาย PAY ลดบทบาทลง		
- มีหลายสถาบันผลิต จนมีปริมาณมากเกินไปกับตำแหน่ง		
- ไม่แน่ใจ เพราะ	24	33.3
- ล้นตลาด(เกินกรอบอัตราที่จะบรรจุได้)		
- ต้องดูสมรรถนะของบัณฑิตที่จบการศึกษา		
- สถาบันที่ผลิตมีมาก และผลิตทีละหลายพันคน		
- ขึ้นอยู่กับการขยายตัวของสถานบริการหน่วยงานที่ต้องใช้ สบ.		
- ขึ้นอยู่กับความต้องการของบุคลากรและคัดคุณภาพที่เป็นที่ยอมรับ		
- เพราะมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะงานหลักๆ และเลิกบรรจุสายงาน นวก.สช		
- มีการผลิตจากสถาบันการศึกษาจำนวนมาก/บรรจุน้อย(ข้าราชการ)		
รวม	72	100.0

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
3. ตำแหน่งงานของบัณฑิตจากหลักสูตร ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) ควรเป็นตำแหน่งใดมากที่สุด		
- นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	29	40.3
- นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ	33	45.8
- นักวิเคราะห์นโยบายและแผนด้านสาธารณสุข	3	4.2
- นักวิจัยทางด้านสาธารณสุข	5	6.9
- เจ้าหน้าที่สุขภาพ	0	0.0
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....	2	2.8
* ชื่อสายงานอื่นที่มีใบประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน		
* ให้ ก.พ. กำหนด		
รวม	72	100.0
4. ตำแหน่งงานของบัณฑิตจากหลักสูตร ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) ควรสังกัดหน่วยงานใดมากที่สุด		
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	52	72.1
- โรงพยาบาลรัฐ	1	1.4
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/อำเภอ	3	4.2
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล อบต.	11	15.3
- โรงพยาบาลเอกชน	1	1.4
- คลินิก/สถานบริการสุขภาพเอกชน	0	0.0
- ศูนย์ดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุ ศูนย์บริการ	1	1.4
- มูลนิธิทางด้านสุขภาพและสังคม	0	0.0
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....	3	4.2
* วิเคราะห์จาก FTT2 (สัดส่วน)		
* สธปช.		
* ไม่แน่ใจ		
รวม	72	100.0

4.3.3 ส่วนที่ 3 ความพร้อมในการเข้าร่วมเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

หน่วยงานของผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ยินดีเข้าร่วมเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษาในหลักสูตร ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) (ร้อยละ 83.3) เนื่องจากใกล้กับที่ตั้งของ มหาวิทยาลัย

หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และเคยรับนักศึกษาฝึกงานมาแล้วและนักศึกษาได้ปฏิบัติงานได้ดี นักศึกษาต้องเรียนรู้พื้นที่จริงแต่นักศึกษาที่จะลงฝึกต้องมีคุณธรรม ต้องการให้บุคลากร/นักศึกษามีประสบการณ์ตรง มีบุคลากรที่มีคุณวุฒิ/ประสบการณ์/การเป็นครู ช่วยสร้างการเรียนรู้ระหว่างนักศึกษา ประชาชน และชุมชน ยินดีแต่อาจไม่ตรงกับจุดประสงค์เนื้อหาเป็นเฉพาะทางจิตเวชเด็กและวัยรุ่น มีพื้นที่ที่มีความแตกต่าง มีความพร้อมด้านสถานที่และพี่เลี้ยง เกิดประโยชน์ทั้งองค์กรและบุคลากร เป็นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ เป็นการพัฒนาของทั้งผู้รับฝึกและนักศึกษา เป็นโอกาสพัฒนางาน สป.000 เป็นหน่วยบริการที่สัมผัสใกล้ชิดประชาชนโดยตรง นักศึกษาจะได้เรียนรู้ชุมชน มีบุคลากรที่สามารถเป็นที่ปรึกษาได้เป็นอย่างดี ทดแทนอัตรากำลังที่ขาดแคลน นักศึกษาจะได้ประสบการณ์จริงจากพื้นที่ และใกล้ชิดหัวเฉียวแต่ต้องขอรายละเอียดการฝึก

ทั้งนี้มีผู้ตอบแบบสำรวจบางส่วน ไม่ยินดีเข้าร่วมเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษาในหลักสูตร ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) (ร้อยละ 16.7) เนื่องจาก เป็นหน่วยบริหารของวิชาการงบประมาณ สถานที่ไม่พร้อมในการฝึกปฏิบัติ ยังไม่พร้อมด้านบุคลากรที่ดูแล ไม่มีที่พักให้นักศึกษา มีงานเกี่ยวกับสาธารณสุขน้อย และเป็นหน่วยบริหาร

สำหรับการรับนักศึกษาฝึกงานหน่วยงานของผู้ตอบแบบสำรวจยินดีรับนักศึกษาภาคปฏิบัติในช่วงภาคเรียนที่ 2 (ประมาณเดือนมกราคม-พฤษภาคม) มากที่สุด (ร้อยละ 46.7) รองลงมาภาคฤดูร้อน (ประมาณเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม) (ร้อยละ 41.7) และอื่นๆ (ร้อยละ 11.7) โดยระบุว่าสามารถรับนักศึกษาภาคปฏิบัติในทุกช่วงเวลา ตามที่มหาวิทยาลัยสะดวก ตามที่หลักสูตรกำหนด (ช่วงเวลาการศึกษา) และได้ทุกภาคเรียน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ความพร้อมในการเข้าร่วมเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษาหลักสูตร

สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. หน่วยงานของท่านยินดีเข้าร่วมเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษาในหลักสูตร ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) ได้หรือไม่		
- ยินดี เนื่องจาก	60	83.3
* ยินดีแต่อาจไม่ตรงกับจุดประสงค์เนื้อหาเป็นเฉพาะทางจิตเวชเด็กและวัยรุ่น		
* มีพื้นที่ที่มีความแตกต่างด้านชุมชนที่ควรศึกษา		
* นักศึกษาต้องเรียนรู้พื้นที่จริงแต่นักศึกษาที่จะลงฝึกต้องมีคุณธรรม		
* ช่วยสร้างการเรียนรู้ระหว่างนักศึกษา ประชาชน และชุมชน		
* มีความพร้อมด้านสถานที่และพี่เลี้ยง		
* มีบุคลากรที่มีคุณวุฒิ/ประสบการณ์/การเป็นครู		
* เกิดประโยชน์ทั้งองค์กรและบุคลากร		

ตารางที่ 15 (ต่อ)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
* ต้องการให้บุคลากร/นักศึกษามีประสบการณ์ตรง		
* เป็นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้		
* ใกล้กับ ม.หัวเฉียวและเคยรับ นักศึกษาฝึกงานมาแล้วและสามารถได้ปฏิบัติงานได้ดี		
* เป็นการพัฒนาของทั้งผู้รับฝึกและนักศึกษา		
* เป็นโอกาสพัฒนางาน สบ.000		
* เป็นหน่วยบริการที่สัมผัสใกล้ชิด โดยตรง		
* นักศึกษาจะได้เรียนรู้ชุมชน		
* มีความพร้อมเสมอ		
- ไม่ยินดี เนื่องจาก	12	16.7
* เป็นหน่วยบริหารของวิชาการ,งบประมาณ		
* สถานที่ไม่พร้อมในการฝึกปฏิบัติ		
* ยังไม่พร้อมด้านบุคลากรที่ดูแล		
* ไม่มีที่พักให้นักศึกษา		
* มีงานเกี่ยวกับสาธารณสุขน้อย		
* เป็นหน่วยบริหาร		
รวม	72	100.0
2. หน่วยงานของท่านยินดีรับนักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติในช่วงเวลาใดบ้าง		
- ภาคฤดูร้อน (ประมาณเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม)	25	41.7
- ภาคเรียนที่ 2 (ประมาณเดือนมกราคม-พฤษภาคม)	28	46.7
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....	7	11.7
* ได้ทุกช่วงเวลา		
* ตามที่มหาวิทยาลัยสะดวก		
* ตามที่หลักสูตรกำหนด (ช่วงเวลาการศึกษา)		
* ได้ทุกภาคเรียน		
รวม	60	100.0

4.3.4 ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อสมรรถนะหรือความสามารถของบัณฑิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

ผู้ตอบแบบสำรวจได้แสดงความคิดเห็นในระดับความคิดเห็นในระดับปานกลางถึงน้อยที่สุด ทั้งนี้ส่วนใหญ่มีความเห็นอยู่ในระดับน้อย สำหรับระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุดต่อสมรรถนะหรือความสามารถของบัณฑิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร (สาธารณสุขชุมชน) ได้แก่ ปฏิบัติงานในการรักษาพยาบาลการเจ็บป่วยเบื้องต้น คิดเป็นร้อยละ 2.8

สำหรับการปฏิบัติงานในการฟื้นฟูสุขภาพของบุคคลทุกกลุ่มวัย ปฏิบัติงานส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมโรค และกำกับมาตรฐาน การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง วางแผนการทำงานของหน่วยงาน มีความคิดเป็นในระดับมากที่สุดในส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 1.4 รายละเอียดดังตารางที่ 16

นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ไม่มีข้อเสนอแนะ (ร้อยละ 88.9) และมีเพียง (ร้อยละ 11.1) มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยมีข้อเสนอแนะว่า เป็นหลักสูตรที่ดีด้านสาธารณสุขและระบบสุขภาพชุมชนในสถานการณ์คุณภาพชีวิตปัจจุบัน ควรมีการทำงานเป็นทีมกับเครือข่ายต่างๆ การสื่อสารองค์กร/วัฒนธรรมองค์กร กพ. ควรเพิ่มสมรรถนะของนักวิชาการในด้านคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงานเป็นทีมอย่างมีความสุข หลักสูตรเปิดเข้าไปหน่วยงานอื่นผลิตนักวิชาการสาธารณสุขออกมามาก ควรเพิ่มความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่องสวัสดิการ และประสบการณ์จากรุ่นที่ผ่านมา รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นต่อสมรรถนะหรือความสามารถของบัณฑิตหลักสูตร
สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

ข้อ	สมรรถนะของบัณฑิต หลักสูตรส.บ. (สาธารณสุขชุมชน)	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ระดับคะแนน เฉลี่ย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
ด้านปฏิบัติการ							
1	วิจัย สํารวจ วิเคราะห์ สรุป ข้อมูลวิชาการ	0.0	1.4	19.4	37.5	41.7	1.8 (น้อยที่สุด)
2	นำผลการวิจัย/ศึกษาไป ใช้ปฏิบัติงานให้เหมาะสม ตามสถานการณ์	0.0	1.4	13.9	47.2	37.5	1.8 (น้อยที่สุด)
3	พัฒนาองค์ความรู้ คุณภาพมาตรฐาน จัดทำ คู่มือ เอกสารวิชาการ เกี่ยวกับงานด้าน สาธารณสุข	0.0	1.4	22.2	48.6	27.8	2.0 (น้อย)

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อ	สมรรถนะของบัณฑิต หลักสูตรส.บ. (สาธารณสุขชุมชน)	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ระดับคะแนน เฉลี่ย
		มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	
		ที่สุด		กลาง		ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
4	ปฏิบัติงานในการส่งเสริม สุขภาพ การควบคุม และ ป้องกันความเจ็บป่วย	0.0	0.0	18.0	40.3	41.7	1.8 (น้อยที่สุด)
5	ปฏิบัติงานในการ รักษาพยาบาลการ เจ็บป่วยเบื้องต้น	2.8	20.8	34.7	23.6	18.1	2.7 (ปานกลาง)
6	ปฏิบัติงานในการฟื้นฟู สุขภาพของบุคคลทุก กลุ่มวัย	1.4	5.6	29.2	37.5	26.4	2.2 (น้อย)
7	ให้บริการติดตามผู้ป่วย และเฝ้าระวังทางระบาด วิทยา	0.0	1.4	15.3	62.5	20.8	2.0 (น้อย)
8	ประเมินสิ่งแวดล้อมการ ทำงาน ประเมินสถาน ประกอบการ สถาน บริการ สถานที่สาธารณะ	0.0	1.4	19.4	55.6	23.6	2.0 (น้อย)
9	ปฏิบัติงานส่งเสริม สุขภาพ การควบคุมโรค และกำกับมาตรฐาน การ บังคับใช้กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง	1.4	1.4	20.8	58.3	18.1	2.1 (น้อย)
ด้านการวางแผน							
10	วางแผนการทำงานของ หน่วยงาน	1.4	0.0	15.3	48.6	34.7	1.8 (น้อยที่สุด)

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อ	สมรรถนะของบัณฑิต หลักสูตรส.บ. (สาธารณสุขชุมชน)	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ระดับคะแนน เฉลี่ย
		มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	
		ที่สุด		กลาง		ที่สุด	
		5	4	3	2	1	
11	ประสานงานกับภายใน และภายนอกหน่วยงาน	0.0	1.4	20.8	54.2	23.6	2.0 (น้อย)
12	ชี้แจงให้รายละเอียด ข้อมูล ข้อเท็จจริงแก่ บุคคลหรือหน่วยงาน	0.0	1.4	25.0	56.9	16.7	2.1 (น้อย)
ด้านการบริหาร							
13	สามารถเรียนรู้ในการใช้ เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ และดูแลรักษาให้มีสภาพ เหมาะสมต่อการใช้งาน	0.0	4.2	31.9	45.8	18.1	2.2 (น้อย)
14	มีความรู้ทางวิชาการและ พัฒนาองค์ความรู้และ เทคโนโลยีใหม่ๆอย่าง ต่อเนื่อง	0.0	2.8	15.3	51.4	30.6	1.9 (น้อย)
15	มีการพัฒนาศักยภาพของ ตนเองและมีส่วนร่วมใน การพัฒนาองค์กร	0.0	2.8	15.3	50.0	31.9	1.9 (น้อย)
16	เป็นพี่เลี้ยงให้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้านโดยร่วม วางแผน และดำเนินงาน แก้ไขปัญหาสุขภาพ ประชาชน	0.0	1.4	13.9	59.7	25.0	1.9 (น้อย)

ตารางที่ 17 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (หน่วยงาน)

	รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
-	ไม่มี	64	88.9
-	มี	8	11.1
-	เป็นหลักสูตรที่ดีด้านสาธารณสุขและระบบสุขภาพชุมชนใน สถานการณ์คุณภาพชีวิตปัจจุบัน	1	12.5
-	ควรมีการทำงานเป็นทีมกับเครือข่ายต่างๆ การสื่อสาร องค์กร/วัฒนธรรมองค์กร	1	12.5
-	กพ.รับรองหน่วยกิต	1	12.5
-	ควรเพิ่มสมรรถนะของนักวิชาการในด้านคุณธรรมและ จริยธรรมในการทำงานเป็นทีมอย่างมีความสุข	1	12.5
-	หลักสูตรเปิดเข้าเกินไป หน่วยงานอื่นผลิต นักวิชาการ สาธารณสุขออกมาจำนวนมาก	1	12.5
-	เพิ่มความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	12.5
-	เรื่องสวัสดิการ	1	12.5
-	ประสบการณ์จากรุ่นที่ผ่านมา	1	12.5
	รวม	72	100

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการสำรวจความต้องการการศึกษา

(1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.9 โดยเหตุผลที่ไม่เลือกศึกษาต่อเนื่องจากไม่ต้องการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสาธารณสุข ในขณะที่บางส่วนที่ยังไม่ตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 39.0 และต้องการศึกษาต่อร้อยละ 14.1

(2) ผู้ตอบแบบสอบถามมีสัดส่วนของการได้รับข้อมูลใกล้เคียงกับสัดส่วนที่ไม่เคยได้รับข้อมูลของหลักสูตร กล่าวคือ เคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร ร้อยละ 48.1 และไม่เคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร ร้อยละ 51.9

(3) ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการทราบเกี่ยวกับหลักสูตรคือเนื้อหาที่ต้องเรียนหรือโครงสร้างหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมาเรื่องการประกอบอาชีพและค่าตอบแทนหลังสำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 29.4 ทั้งนี้มีความเห็นว่าช่องทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตรส่วนใหญ่ ได้แก่ สื่อออนไลน์ เช่น Facebook, Line, Youtube คิดเป็นร้อยละ 49.1

(4) ความคาดหวังต่อหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) จากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่า มีความหวังอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด สำหรับประเด็นที่มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร 4 ปี มีทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียน มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ร้านจำหน่ายอาหารและสินค้า, สถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายและเล่นกีฬา, รถรับ-ส่ง ภายในมหาวิทยาลัย และสามารถให้ความรู้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม

5.1.2 ผลการสำรวจความต้องการของหน่วยงาน

(1) ผู้ตอบแบบสำรวจเห็นว่าในปัจจุบันหน่วยงานมีความต้องการบุคลากรด้าน ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) คิดเป็นร้อยละ 56.9 และมีความเห็นว่า ในอนาคตตำแหน่งงานด้าน ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานคิดเป็นร้อยละ 51.4 เนื่องจากการขยายขอบเขตการทำงานทางด้านการส่งเสริมสุขภาพมากขึ้น รวมทั้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นหน่วยบริการด้านสร้าง/นำซ่อม และการบริการปฐมภูมิ โดยตำแหน่งงานของบัณฑิตจากหลักสูตร ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) ควรเป็นตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ (ร้อยละ 45.8) รองลงมาตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ (ร้อยละ 40.3) นอกจากนี้หน่วยงานของผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ยินดีเข้าร่วมเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษาในหลักสูตร ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) คิดเป็นร้อยละ 83.3

(2) ผู้ตอบแบบสำรวจได้แสดงความคิดเห็นต่อสมรรถนะหรือความสามารถของบัณฑิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์ (สาธารณสุขชุมชน) ว่าอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อยที่สุด ทั้งนี้ส่วนใหญ่มี

ความเห็นว่าเป็นสมรรถนะส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย สำหรับสมรรถนะที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปฏิบัติงานในการรักษาพยาบาลการเจ็บป่วยเบื้องต้น

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ผลการสำรวจความต้องการการศึกษา

(1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.9 อย่างไรก็ตามหากพิจารณาสัดส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่ยังไม่ตัดสินใจในสัดส่วนร้อยละ 39.0 ซึ่งมีความแตกต่างร้อยละ 7.9 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ประกอบกับหากพิจารณาข้อมูลด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.9 ไม่เคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร ซึ่งข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า หากมีการให้ข้อมูลที่ครอบคลุมและทั่วถึง จะเป็นการเพิ่มโอกาสในการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรได้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสาธารณสุข นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลด้านอื่นๆที่ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน กล่าวคือ เนื้อหาที่ต้องเรียนหรือโครงสร้างหลักสูตร การประกอบอาชีพและค่าตอบแทนหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ที่สนใจศึกษาต่อได้มีความเข้าใจในบทบาทและความสำคัญของวิชาชีพ และนำไปสู่การตัดสินใจเลือกเรียนในอนาคต

(2) สำหรับช่องทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับสื่อทางสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Line, Youtube สะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตของคนรุ่นใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่องที่แสดงให้เห็นว่าสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในประเด็นต่างๆ ในการดำเนินชีวิต เช่น การเลือกซื้อสิ่งของอุปโภค บริโภค การแต่งกาย หรือการทำธุรกิจต่างๆ (นุชจรินทร์, 2553; วิกุล เคางาม, 2558; เกตุวดีสมบุญทวี, 2559) ทั้งนี้มีงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ (2554) ระบุว่าวัยรุ่นไทยมีการใช้สื่อออนไลน์โดยเฉลี่ยประมาณ 1-5 ครั้งต่อสัปดาห์ และใช้ครั้งละประมาณ 1-3 ชั่วโมง ดังนั้นการประชาสัมพันธ์ผ่านสังคมออนไลน์น่าจะเป็นช่องทางหลักในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ตลอดจนใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสารระหว่างสถาบันการศึกษาและกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) ความคาดหวังต่อหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) จากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่า มีความหวังอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจาก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังไม่เคยได้ยินหรือไม่เคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร ทำให้ส่งผลต่อความคาดหวังที่อยู่ในระดับน้อย อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความคาดหวังในระดับมากที่สุด คือ มีระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร 4 ปี มีทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียน มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ร้านจำหน่ายอาหารและสินค้า, สถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายและเล่นกีฬา, รถรับ-ส่ง ภายในมหาวิทยาลัย และสามารถใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม ซึ่งความคาดหวังดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการด้านความสะดวกในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ทุนการศึกษาเท่ากับเรื่องการเรียนรู้

ซึ่งทางสถาบันการศึกษาควรใช้ข้อมูลดังกล่าวในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้เรียน ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนให้จบการศึกษาตามหลักสูตรภายใน 4 ปี ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

5.2.2 ผลการสำรวจความต้องการของหน่วยงาน

สำหรับผลการสอบถามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสาธารณสุข พบว่า มีความเห็นส่วนใหญ่ตรงกันถึงความต้องการบุคลากรด้านสาธารณสุขจากหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) ทั้งในปัจจุบัน ในอนาคต เนื่องจาก มีการขยายขอบเขตการทำงานทางด้านส่งเสริมสุขภาพมากขึ้น รวมทั้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นหน่วยบริการด้านสร้าง/นำซ่อม และการบริการปฐมภูมิ ซึ่งต้องการตำแหน่งงานของบัณฑิตจากหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมสุขภาพของภาครัฐที่ต้องการให้มีการให้บริการด้านสาธารณสุขแบบองค์รวม ซึ่งมีการกำหนดตำแหน่งในสายงานนักวิชาการสาธารณสุข โดยสำนักงานข้าราชการพลเรือน ครอบคลุม 4 ระดับ ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ และระดับเชี่ยวชาญ นอกจากนี้จากรายงานผลการสำรวจสถานการณ์การดำเนินงานและความคิดเห็นต่อนโยบายการพัฒนาทีมหมอครอบครัว ของ **มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน (มสพช.)** ระบุว่า องค์ประกอบทีมหมอครอบครัวระดับตำบล ส่วนใหญ่ประกอบด้วยพยาบาลวิชาชีพ และนักวิชาการสาธารณสุข (มากกว่าร้อยละ 80) หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุข(อสม.) โดยที่มีแพทย์เป็นที่ปรึกษาและประมาณร้อยละ 40-50 มีความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับแกนนำชุมชน และจิตอาสา รวมทั้งสหวิชาชีพ และแพทย์แผนไทย มีหัวหน้าทีมเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและแพทย์ที่ปรึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่านักวิชาการสาธารณสุขยังเป็นบุคลากรที่สำคัญในองค์ประกอบของโครงสร้างหน่วยงานที่ดูแลด้านสุขภาพของประชาชน นอกจากนี้หน่วยงานของผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ยินดีเข้าร่วมเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษาในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) ซึ่งข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการผลิตบัณฑิตในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) ยังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานและผู้ใช้บัณฑิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรด้านสุขภาพในภาครัฐ

อย่างไรก็ตาม การสำรวจด้านสมรรถนะหรือความสามารถของบัณฑิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร (สาธารณสุขชุมชน) พบว่าในปัจจุบันยังอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะด้านต่างๆของบัณฑิตในหลักสูตรต้องได้รับการพัฒนาให้ครอบคลุม และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และการกำหนดตาม พระราชบัญญัติวิชาชีพสภาการสาธารณสุขชุมชน ทั้งในส่วนของภาควิชาการและภาคปฏิบัติ ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวทางหลักสูตรได้นำมากำหนดเป็นโครงสร้างของหลักสูตรอย่างครบถ้วน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของบัณฑิตให้มีความพร้อมในการทำงาน มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อให้หลักสูตรมีความยั่งยืนในอนาคต

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- (1) ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจทั้งในส่วนของผลการสำรวจความต้องการการศึกษา และผลการสำรวจความต้องการของหน่วยงาน ควรนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการดำเนินการของหลักสูตร
- (2) ควรทำการสำรวจด้านต่างๆอย่างต่อเนื่องทั้งในส่วนของความต้องการของผู้เรียนและความต้องการด้านต่างๆของหน่วยงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการประเมินการดำเนินการของหลักสูตร
- (3) ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรอย่างต่อเนื่องและชัดเจน เพื่อเพิ่มความเข้าใจต่อหลักสูตรและส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเรียนของนักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย

บรรณานุกรม

- กรัณท์รัตน์ ประเสริฐธนากุล. (2557). ความต้องการของตลาดแรงงานและคุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ระดับบัณฑิตศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. (เล่มงานวิจัยฉบับสมบูรณ์).สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, สำนักบรรณสารการพัฒนา.
- เกตุวดี สมบูรณ์ทวี และศิวกรอโนริย์. (2559). อิทธิพลสื่อสังคมออนไลน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า SmartPhone ของกลุ่ม Gen Y. ในมหาวิทยาลัยนเรศวร,วิจัยและนวัตกรรมกับการพัฒนาประเทศ: การประชุมวิชาการระดับชาติของมหาวิทยาลัยนเรศวร ครั้งที่ 12. พิษณุโลก: บรรณาธิการ.
- เกียรติสุตา ศรีสุข. (2522). ระเบียบวิธีวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3). เชียงใหม่: ครองช่างพรินติ้ง.
- ชมพันธ์ุ กุญชร ณ อยุธยา. (2540). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ.
- ณัชชา สุวรรณวงศ์. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา (ระบบโควตา) ประจำปีการศึกษา 2560. (เล่มงานวิจัยฉบับสมบูรณ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน, งานบริหารงานทั่วไป สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน.
- ธำรง บัวศรี. (2532). ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: เอร่าวัฒนาการพิมพ์.
- นุชจรินทร์ ขอบดำรงธรรม. (2553). อิทธิพลของสื่อโฆษณาในเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตอบสนองของผู้บริโภค. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณะบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาการตลาด.
- บุญธรรม พรเจริญ. (2554). แนวโน้มความต้องการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ ศูนย์พาณิชยการพระนครเข้าทำงานของธนาคารพาณิชย์ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. (เล่มงานวิจัยฉบับสมบูรณ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, คณะบริหารธุรกิจ.
- ปฎูล นันทวงศ์ และไพโรจน์ ดั่งวิเศษ. (2543). หลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- มีสิทธิ์ ชัยมณี. (2559). การเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยปทุมธานี. วารสารวิชาการ มทร.สุวรรณภูมิ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 1, 97-107.
- รุจิรุ้ ภู่อาระ. (2545). การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิกุล เคางาม. (2558). *อิทธิพลของสื่อออนไลน์กับพฤติกรรมการแต่งกายเสื้อผ้ามือสอง สไตลิ่งวินเทจของวัยรุ่นไทย*. (การค้นคว้าอิสระ มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, คณะนิเทศศาสตร์, สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์.
- สุมิตร คุณานุกร. (2536). *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560). *หลักสูตรที่ผ่านการรับทราบจาก สกอ*. เข้าถึงจาก http://www.mua.go.th/users/bhes/MUA_CURR/CurrCer.html
- เสรี วงษ์มณฑา. (2549). *การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพมหานคร: ไดมอนด์ อินปัซซิเนสเวิร์ด.
- อนันต์ เทียวต้อย, สุรกิจ ปรางสร, และ เมธีกรสุชีวร. (2557). *แนวโน้มความต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาใหม่ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า*. (เล่มงานวิจัยฉบับสมบูรณ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- Beane, J., Toepler, A., Jr. Conrad, F., & Alessi, Jr. S. J. (1986). *Curriculum planning and development*. Massachusette: Allyn and Bacon.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16, 297-334.
- Kerr, J. R. (1971). The problem of curriculum Reform. In *The curriculum: content, design & development*. Oliver & Boyd, Edinburgh in association with the open University press.
- Kotler, P., & Armstrong, G. (2001). *Principle of marketing* (9th ed.). New Jersey: Prentice-Hall.
- Oliva, P. F. (1992). *Developing the curriculum* (3rd ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, P. K. (1977). On the use content specialist in the assessment of criterion reference test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60.
- Saylor, J., Alexander, G., William M., & Lewis, A. J. (1981). *Curriculum planning for better teaching and learning*. New York: Holt Rinehart and Winston.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Sowell, E. J. (1996). *Curriculum: An integrative introduction* (3rd ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Stone, M., Bond, A., & Foss, B. (2004). *Consumer insight: How to use data and market research to get closer to your customer*. London: Kogan Page.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: Theory and practice*. New York: Harcourt Brace and World.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*(3rd ed.). New York: Harper and Row Publication.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เอกสารจริยธรรมการวิจัย

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

เอกสารรับรอง

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่ 23 กันยายน 2560

ชื่อเรื่อง การสำรวจความต้องการของการศึกษาในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุข
คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

ชื่อนักวิจัย/หัวหน้าโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา วิเศษมณี สี
คณะวิชา/หลักสูตร คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ขอรับรองว่า งานวิจัยดังกล่าวข้างต้นได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบโดยสอดคล้องกับป
เทศชิ่งกั จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์ ดร.จริยาวัตร คมพัยค์ม์)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่รับรอง

วันที่ 26 กันยายน 2560

เลขที่รับรอง

ฉ.575/2560

วันที่ให้การรับรอง: 28 กันยายน 2560

วันหมดอายุไปรับรอง: 27 กันยายน 2562

ภาคผนวก ข
แบบสำรวจความคิดเห็น

1. แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง

ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

*****

คำชี้แจง :

1. แบบสำรวจความคิดเห็นฉบับนี้คณะผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระและกรุณาตอบแบบสอบถามแต่ละข้อด้วยตัวของท่านเอง โดยไม่ต้องลงชื่อในแบบสำรวจ
2. คณะผู้วิจัยถือว่าคำตอบหรือข้อมูลที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสำรวจทั้งหมดเป็นความลับและจะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น
3. แบบสำรวจชุดนี้ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ
  - ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)
  - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร
  - ตอนที่ 4 ความคาดหวังต่อหลักสูตร

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสำรวจทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่เสียสละเวลาอันมีค่าอย่างยิ่งของท่านเพื่อตอบแบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในหลักสูตรสาธารณสุข ศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)
คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

18/18 ถ.บางนา-ตราด ต.บางโหลง อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

(ร่าง) รายละเอียดหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)
คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

- จำนวนหน่วยกิต 138 หน่วยกิต ระยะเวลาศึกษาตลอดหลักสูตร 4 ปี
- คุณสมบัติผู้สมัครเข้าเรียนรับผู้มีความรู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือมีความรู้เทียบเท่าตามที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง
- เนื้อหาของหลักสูตรเน้นเรียน (1) การส่งเสริม ป้องกัน และควบคุมโรค (2) การประยุกต์หลักวิทยาศาสตร์เพื่อการควบคุมป้องกันโรค (3) การตรวจประเมินและการบำบัดโรคเบื้องต้น และ (4) การตรวจประเมินอาการเจ็บป่วยและการช่วยเหลือผู้ป่วยเพื่อการส่งต่อ
- เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาสามารถสอบใบประกอบวิชาชีพ ตาม พรบ. วิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน
- ตำแหน่งงานหลังเรียนจบ ได้แก่ นักวิชาการสาธารณสุข นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนด้านสาธารณสุข นักวิจัยทางด้านสาธารณสุข เจ้าหน้าที่สุขภาพ เป็นต้น
- หน่วยงานที่สามารถเข้าทำงานได้ ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) โรงพยาบาลของรัฐ และเอกชน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ/จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล อบต.) คลินิก/สถานบริการสุขภาพ ศูนย์ดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุ มูลนิธิทางด้านสุขภาพและสังคม เป็นต้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ ..... ปี
3. โรงเรียน .....
4. แผนการเรียน 1. วิทย์-คณิต 2. ศิลป์-คำนวณ 3. ศิลป์-ภาษา 4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมคำลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านรู้จัก/เคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) หรือไม่ 1. เคย 2. ไม่เคย

2. ท่านต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) หรือไม่

1. ต้องการศึกษาต่อ (ตอบข้อ 3)   2. ไม่ต้องการศึกษาต่อ (ตอบข้อ 4)
3. อยู่ในระหว่างการตัดสินใจ (ตอบข้อ 3)

3. เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. เป็นหลักสูตรที่มีการรองรับทางวิชาชีพ (ใบประกอบวิชาชีพ)
2. เป็นหลักสูตรที่จบแล้วมีงานทำ
3. เป็นหลักสูตรที่มีลักษณะงานตรงกับความต้องการ
4. เป็นหลักสูตรที่มีรายได้ดี
5. อยากรับราชการสายงานทางสาธารณสุข
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. เหตุผลที่ไม่เลือกศึกษาต่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ไม่ต้องการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสาธารณสุข
2. ค่าเล่าเรียนสูงเกินไป
3. เป็นหลักสูตรที่มีตลาดแรงงานไม่ชัดเจน
4. ไม่ต้องการที่จะศึกษาในสถาบันการศึกษาเอกชน
5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมคำลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. หากจะมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ท่านต้องการทราบข้อมูลเรื่องใดมากที่สุด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

1. เนื้อหาที่ต้องเรียน/โครงสร้างหลักสูตร
2. การประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา
3. ทุนการศึกษา
4. ค่าเล่าเรียน
5. มาตรฐานของหลักสูตร/การรับรองหลักสูตร
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ช่องทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแบบใดบ้างที่ท่านต้องการ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. โทรทัศน์
2. วิทยุกระจายเสียง
3. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร, แผ่นพับ, โปสเตอร์
4. สื่อออนไลน์ เช่น Facebook, Line, YouTube
5. กิจกรรมพิเศษ เช่น แผ่นป้ายประชาสัมพันธ์, แฉะแนวสัญญาณตามโรงเรียน, กิจกรรม

OpenHouse

6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 4 ความคาดหวังต่อหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ความคาดหวังต่อ หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)	ระดับความคิดเห็น				
		มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย
		ที่สุด		กลาง		ที่สุด
		5	4	3	2	1
1	มีระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร 4 ปี					
2	มีสื่อและเทคโนโลยีภายในห้องเรียนที่มี มาตรฐาน ทันสมัยและพร้อมใช้งาน					
3	มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่					
4	มีการฝึกงานภาคปฏิบัติในหน่วยงานทาง สุขภาพที่เหมาะสม					
5	มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ต่อ นักศึกษา					
6	มีอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถและ เชี่ยวชาญในรายวิชาที่สอน					
7	มีทุนการศึกษาให้แก่นักศึกษา					
8	มีสวัสดิการการรักษาพยาบาลที่เหมาะสม และสะดวก					
9	มีห้องสมุดและระบบสารสนเทศที่ทันสมัย					
10	มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ และพักผ่อน					

ข้อ	ความคาดหวังต่อ หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)	ระดับความคิดเห็น				
		มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย
		ที่สุด		กลาง		ที่สุด
		5	4	3	2	1
11	มีหอพักภายในมหาวิทยาลัยที่ปลอดภัยแก่นักศึกษา					
12	มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ร้านจำหน่ายอาหารและสินค้า, สถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายและเล่นกีฬา, รถรับ-ส่ง ภายในมหาวิทยาลัย					
13	เรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพได้หลากหลาย เช่น รับราชการ, เอกชน, อาชีพอิสระ					
14	สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้					
15	สามารถประกอบอาชีพที่เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น ครอบครัว เพื่อน และใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาใช้เวลาทำแบบสอบถามนี้

2. แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ความต้องการตลาดแรงงานของหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง

ความต้องการตลาดแรงงานของหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)
คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

*****

คำชี้แจง :

1. แบบสำรวจความคิดเห็นฉบับนี้คณะผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระและกรุณาตอบแบบสอบถามแต่ละข้อด้วยตัวของท่านเอง โดยไม่ต้องลงชื่อในแบบแบบสำรวจ
  2. คณะผู้วิจัยถือว่าคำตอบหรือข้อมูลที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสำรวจทั้งหมดเป็นความลับและจะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น
  3. แบบสำรวจชุดนี้ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ
ตอนที่ 2 ความต้องการบัณฑิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)
ตอนที่ 3 ความพร้อมในการเข้าร่วมเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษาของหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อสมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)
- ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสำรวจทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่เสียสละเวลาอันมีค่าอย่างยิ่งของท่านเพื่อตอบแบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ความต้องการตลาดแรงงานของหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)
คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

18/18 ถ.บางนา-ตราด ต.บางโหนด อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

(ร่าง) รายละเอียดหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)
คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

- จำนวนหน่วยกิต 138 หน่วยกิต ระยะเวลาศึกษาตลอดหลักสูตร 4 ปี
- คุณสมบัติผู้สมัครเข้าเรียนรับผู้มีความรู้สอปลไ้ได้ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือมีความรู้เทียบเท่าตามที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง
- เนื้อหาของหลักสูตรเน้นเรียน (1) การส่งเสริม ป้องกัน และควบคุมโรค (2) การประยุกต์หลักวิทยาศาสตร์เพื่อการควบคุมป้องกันโรค (3) การตรวจประเมินและการบำบัดโรคเบื้องต้น และ (4) การตรวจประเมินอาการเจ็บป่วยและการช่วยเหลือผู้ป่วยเพื่อการส่งต่อ
- เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาสามารถสอบใบประกอบวิชาชีพ ตาม พรบ. วิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน
- ตำแหน่งงานหลังเรียนจบ ได้แก่ นักวิชาการสาธารณสุข นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนด้านสาธารณสุข นักวิจัยทางด้านสาธารณสุข เจ้าหน้าที่สุขภาพ เป็นต้น
- หน่วยงานที่สามารถเข้าทำงานได้ ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) โรงพยาบาลของรัฐและเอกชน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ/จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล อบต.) คลินิก/สถานบริการสุขภาพ ศูนย์ดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุ มูลนิธิทางด้านสุขภาพและสังคม เป็นต้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ ..... ปี
3. สถานที่ทำงานปัจจุบัน โปรดระบุชื่อหน่วยงาน.....เบอร์โทร.....
 1. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล 2. โรงพยาบาลรัฐ
 3. โรงพยาบาลเอกชน 4. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/อำเภอ
 5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ปัจจุบันหน่วยงานของท่านมีนักวิชาการสาธารณสุขเพียงพอหรือไม่ และมีจำนวนเท่าใด (โปรดระบุจำนวน)
 1. เพียงพอ 2. ไม่เพียงพอ
 ปัจจุบันมีจำนวนนักวิชาการสาธารณสุข ..... คน

ตอนที่ 2 ความต้องการบัณฑิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมคำลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ปัจจุบันหน่วยงานของท่านต้องการบุคลากรด้าน ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) หรือไม่

1. ต้องการ เพราะ.....
2. ไม่ต้องการ เพราะ.....

2. ในอนาคตท่านคิดว่าตำแหน่งงานด้าน ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานหรือไม่

1. ต้องการ เพราะ
- .....

2. ไม่ต้องการ เพราะ
- .....

3. ไม่แน่ใจ เพราะ
- .....

3. ท่านคิดว่าตำแหน่งงานของบัณฑิตจากหลักสูตร ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) ควรเป็นตำแหน่งใดมากที่สุด

1. นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
2. นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ
3. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนด้านสาธารณสุข
4. นักวิจัยทางด้านสาธารณสุข
5. เจ้าหน้าที่สุขภาพ
6. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

4. ท่านคิดว่าตำแหน่งงานของบัณฑิตจากหลักสูตร ส.บ. (สาธารณสุขชุมชน) ควรสังกัดหน่วยงานใดมากที่สุด

1. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
2. โรงพยาบาลรัฐ
3. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/อำเภอ
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล อบต.
5. โรงพยาบาลเอกชน
6. คลินิก/สถานบริการสุขภาพเอกชน
7. ศูนย์ดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุ ศูนย์บริบาล

- 8. มุลินีทางด้านสุขภาพและสังคม
- 9. อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

**ตอนที่ 3 ความพร้อมในการเข้าร่วมเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษาหลักสูตร
สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต**

(สาธารณสุขชุมชน)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. หน่วยงานของท่านยินดีเข้าร่วมเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษาในหลักสูตร ส.บ.
(สาธารณสุขชุมชน) ได้หรือไม่

- 1. ยินดี เพราะ..... (โปรดตอบ
ต่อในข้อ 2)
- 2. ไม่ยินดี เพราะ.....

2. หน่วยงานของท่านยินดีรับนักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติในช่วงเวลาใดบ้าง

- 1. ภาคฤดูร้อน (ประมาณเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม)
- 2. ภาคเรียนที่ 2 (ประมาณเดือนมกราคม-พฤษภาคม)

**ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อสมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุข
ชุมชน) (ประยุกต์ตาม**

มาตรฐานกำหนดตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กระทรวงสาธารณสุข)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	สมรรถนะของบัณฑิต หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านการปฏิบัติการ						
1	วิจัย สํารวจ วิเคราะห์ สรุปรูป ข้อมูลวิชาการ					
2	นำผลการวิจัย/ศึกษาไปใช้ปฏิบัติงานให้ เหมาะสมตามสถานการณ์					
3	พัฒนาองค์ความรู้ คุณภาพมาตรฐาน จัดทำ คู่มือ เอกสารวิชาการเกี่ยวกับงานด้าน					

ข้อ	สมรรถนะของบัณฑิต หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	สาธารณสุข					
4	ปฏิบัติงานในการส่งเสริม ควบคุม ป้องกัน สุขภาพ					
5	ปฏิบัติงานในการรักษาและฟื้นฟูสุขภาพ เบื้องต้น					
6	ให้บริการคัดกรอง ตรวจวินิจฉัย สอบสวน โรค ติดตามผู้ป่วย					
7	ประเมินสิ่งแวดล้อมการทำงาน ประเมิน สถานประกอบการ สถานบริการ สถานที่ สาธารณะ					
8	ปฏิบัติงานส่งเสริม ควบคุม กำกับมาตรฐาน การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านการวางแผน					
9	วางแผนการทำงานของหน่วยงาน ด้านการประสานงาน					
10	ประสานงานกับภายในและภายนอก หน่วยงาน					
11	ชี้แจงให้รายละเอียดข้อมูล ข้อเท็จจริงแก่ บุคคลหรือหน่วยงาน ด้านการบริการ					
12	ตรวจสอบสภาพของเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ให้มี คุณภาพและเหมาะสมต่อการใช้งาน					
13	สนับสนุนการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ หรือเทคโนโลยี					
14	ร่วมปฏิบัติการในการพัฒนาศักยภาพของ บุคคลและองค์กร					
15	นิเทศงานด้านสาธารณสุขให้แก่อาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาใช้เวลาทำแบบสอบถามนี้

ภาคผนวก ค
ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นแบบสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม

1. ผลการทดสอบของแบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Reliability Pre-test Student 30 persons

[DataSet1] C:\Users\ASUS\Desktop\แบบสอบถาม สบ\pretest-30 ชุด.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.931	16

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
K1	3.83	.699	30
K2	4.07	.785	30
K3	4.17	.791	30
K4	3.97	.765	30
K5	3.90	.759	30
K6	4.10	.712	30
K7	4.17	.791	30
K8	4.13	.730	30
K9	4.17	.747	30
K10	4.10	.607	30
K11	4.13	.571	30
K12	4.10	.662	30
K13	4.23	.817	30
K14	3.83	.950	30
K15	4.10	.845	30
K16	4.17	.791	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
K1	61.33	64.989	.573	.928
K2	61.10	62.231	.734	.924
K3	61.00	62.828	.676	.926
K4	61.20	63.062	.682	.926
K5	61.27	63.030	.691	.926
K6	61.07	64.754	.583	.928
K7	61.00	64.345	.549	.929
K8	61.03	64.930	.550	.929
K9	61.00	62.828	.722	.925
K10	61.07	64.202	.757	.925
K11	61.03	65.068	.710	.926
K12	61.07	66.892	.426	.932
K13	60.93	60.754	.825	.922
K14	61.33	62.851	.543	.931
K15	61.07	61.720	.716	.925
K16	61.00	61.793	.765	.923

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
65.17	71.937	8.482	16

2. ผลการทดสอบของแบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ความต้องการตลาดแรงงานของหลักสูตร
 สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Reliability Pre-test User 30 persons

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.918	16

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
T1	4.20	.714	30
T2	4.23	.626	30
T3	4.03	.669	30
T4	4.30	.702	30
T5	3.53	.973	30
T6	3.97	.850	30
T7	4.00	.643	30
T8	4.07	.640	30
T9	3.93	.740	30
T10	4.23	.626	30
T11	4.03	.615	30
T12	3.93	.583	30
T13	4.00	.695	30
T14	4.27	.640	30
T15	4.23	.626	30
T16	4.20	.551	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
T1	60.97	48.861	.505	.916
T2	60.93	49.099	.562	.915
T3	61.13	47.499	.702	.911
T4	60.87	47.568	.656	.912
T5	61.63	48.033	.403	.923
T6	61.20	46.717	.600	.914
T7	61.17	47.523	.731	.910
T8	61.10	47.817	.700	.911
T9	61.23	47.151	.662	.912
T10	60.93	49.582	.504	.916
T11	61.13	49.568	.517	.916
T12	61.23	48.047	.746	.910
T13	61.17	47.247	.700	.910
T14	60.90	47.886	.692	.911
T15	60.93	48.133	.679	.911
T16	60.97	48.723	.701	.911

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
65.17	54.420	7.377	16

ภาคผนวก ข
ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรางคณา วิเศษมณี ลี
ประวัติการศึกษา	วท.บ. (สาธารณสุขศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหิดล วท.ม. (อายุรศาสตร์เขตร้อน) มหาวิทยาลัยมหิดล Ph.D. (Environmental Engineering and Management) สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
สถานที่ติดต่อ	คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ชื่อ-นามสกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสาวลักษณ์ ลักษมีจรัสกุล
ประวัติการศึกษา	พย.บ. (พยาบาลศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหิดล วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหิดล
สถานที่ติดต่อ	คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ชื่อ-นามสกุล	ดร. ณิชฐวี ชั่งชัย
ประวัติการศึกษา	วท.บ. (สาธารณสุขศาสตร์) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ส.ม. (อนามัยสิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปร.ด. (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยบูรพา
สถานที่ติดต่อ	คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ชื่อ-นามสกุล	ดร. จิรสุดา สินธุศิริ
ประวัติการศึกษา	วท.บ. (สาธารณสุขศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหิดล วท.ม. สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล ปร.ด. (กีฏวิทยาและสิ่งแวดล้อม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
สถานที่ติดต่อ	คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ประวัติย่อผู้วิจัย (ต่อ)

ชื่อ-นามสกุล	ยิ่งเจริญ คุณกุลรัตน์
ประวัติการศึกษา	วท.บ. (สาธารณสุขศาสตร์) มหาวิทยาลัยขอนแก่น วท.ม. สาขาภิบาลสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล
สถานที่ติดต่อ	คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

